

МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”

30 юни 2024 г.

ДП НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА

Съдържание

Междинен индивидуален доклад за дейността	i
Междинен индивидуален отчет за приходите и разходите	1
Междинен индивидуален счетоводен баланс	2
Междинен индивидуален отчет за собствения капитал	3
Междинен индивидуален отчет за паричните потоци по прекия метод	4
Пояснения към междинния индивидуален финансов отчет	5

**МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“
КЪМ 30.06.2024 г.**

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ, Компанията, предприятието) е със статут на държавно предприятие съгласно чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, образувано на основание на чл. 9 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ) и е регистрирано с решение на Софийския градски съд №1 от 15 януари 2002 г., вписана в регистъра под №948, том 18, стр. 32 по ф.д. №23/2002 г. Седалището и адресът на управление на Компанията е: Република България, гр. София, Столична община, район Сердика, бул. „Княгиня Мария Луиза“ №110.

НКЖИ е създадена при преобразуване на Национална компания „Български държавни железници“ чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 г. и е правопреемник на отделените активи и пасиви в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура, съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 г. Предприятието е управител на железопътната инфраструктура.

Едноличен собственик на капитала на Компанията е държавата чрез министъра на транспорта и съобщенията. Органи на управление, съгласно Закона за железопътния транспорт са министърът на транспорта и съобщенията, управителен съвет (УС) и генерален директор.

За отчетния период Управителният съвет на НКЖИ е в състав:

- за периода от 01.01.2024 г. до 24.04.2024 г.: Камен Диков, Васко Балабанов и Мария Генова;
- за периода от 25.04.2024 г. до 30.06.2024 г.: Емилия Никова, Васко Балабанов и Мария Генова.

Генерален директор на Компанията за отчетния период е Мария Генова.

В Компанията е назначен Одитен комитет със заповед на министъра на транспорта и съобщенията в състав:

- За периода от 01.01.2024 г. до 04.01.2024 г.: Катя Атанасова, Борис Йовчев и Мая Шишкова;
- За периода от 05.01.2024 г. до 16.06.2024 г.: Борис Йовчев и Мая Шишкова;
- За периода от 17.06.2024 г. до 30.06.2024 г.: Мая Шишкова.

НКЖИ има следната структура на административно-стопански териториално обособени звена: Управления на движение на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив; Железопътни секции (ЖПС) – 6 звена в София, Враца, Горна Оряховица, Пловдив, Шумен и Бургас; Поделение „Електроразпределение“ (ЕРП); Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ (СиТ); Център за професионална квалификация (ЦПК).

ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ е едноличен собственик на дъщерно дружество „ТРЕН“ ЕООД, което приключва дейността си „Търговия на електрическа енергия“ на основание решение на Управителния съвет на НКЖИ от 11.06.2020 г. за прекратяване на търговската дейност на дружеството и обявяването му в ликвидация, и на основание заповед №ПД-137/17.07.2020 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията (старо наименование), с която е разрешено на ръководството на НКЖИ да прекрати дейността на „ТРЕН“ ЕООД. Това обстоятелство е вписано в Агенцията по вписванията – търговския регистър на 29.10.2020 г. На основание Решение на УС на НКЖИ, взето с протокол №12-10/21 от 27.10.2021 г., срокът на ликвидацията на дружеството е удължен с една година до 30.10.2022 г. На основание Решение на УС на НКЖИ, взето с протокол №31-10/22 от 21.10.2022 г., срокът на ликвидацията на дъщерното дружество „ТРЕН“ ЕООД е удължен с една година, считано от 30.10.2022 г. На основание

Решение на УС на НКЖИ, взето с протокол №35-10/23 от 25.10.2023 г., срокът на ликвидация на дъщерното дружество „ТРЕН“ ЕООД е удължен с една година, считано от 30.10.2023 г.

Компанията е свързано лице с асоциирани предприятия „фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД, в което притежава 49% дялово участие, акционерно участие в „Зона за обществен достъп-Бургас“ АД с 20% от акционерния капитал и малцинствено участие в ЗАД „Алианс България“ от 2,796%.

Дейностите в предприятието са регламентирани от ЗЖТ, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, международни споразумения за железопътни превози, по които Република България е страна и са съобразени с изискванията на директивите на Европейската комисия.

Предмета на дейност на НКЖИ, определен в чл.10 от ЗЖТ е:

- Осигуряване използването на железопътна инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия;
- Извършване на дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура;
- Определяне и събиране на инфраструктурните такси (ИТ) от лицензираните железопътни превозвачи в съответствие с методика, приета от министерския съвет по предложение на министъра на транспорта и съобщенията;
- Разработване на графици за движение на влаковете, съгласувано със заявителите, а за пътническите превози – и с общините;
- Управление на влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност;
- Приемане на заявките на заявителите за получаване на капацитет от железопътната инфраструктура за извършване на превоз при публично обявяване на капацитета на железопътната инфраструктура и предоставяне на достъп при условията, предвидени в ЗЖТ;
- Приемане и изпълнение на заявките на заявителите за получаване на капацитет от железопътната инфраструктура във връзка с изпълнение на възложените им задължения за извършване на обществени превозни услуги;
- Изготвяне, поддържане и съхраняване на регистър, съдържащ данни за земята и обектите на железопътната инфраструктура;
- Разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт;
- Предоставяне на други услуги.

Компанията осъществява международно сътрудничество чрез участието си в: Международен съюз на железниците (UIC), Общност на европейските железопътни и инфраструктурни компании (CER), Организация за сътрудничество на железниците (ОСЖД), Организация на европейските управители на железопътна инфраструктура “RailNetEurope” (RNE).

НКЖИ участва и в регионални сдружения и обединения за сътрудничество в железопътния транспорт като Югоизточната регионална група (SERG) и Асоциация коридор X Плюс. От 2017 г. Компанията е пълноправен член на Платформа на управителите на железопътна инфраструктура в Европа (PRIME). НКЖИ участва активно в дейността на управителните органи и работните групи на Товарен Железопътен Коридор №7 „Ориент/Източно-Средиземноморски“, който е единствения действащ европейски железопътен коридор преминаващ през територията на Република България. От 2018 г. Компанията е бенефициент по Споразумение за отпускане на безвъзмездни средства по линия на „Механизъм за свързване на Европа“ (MCE) за осъществяване на дейности по установяване и развитие на Товарен Железопътен Коридор №10 „Алпи-Западни Балкани“ по маршрут Залцбург - Вилах - Любляна - Загреб / Вайс / Линц - Грац - Марибор – Загреб /- Винковци / Вуковар - Товарник – HR / SRB граница - Белград - граница SRB / BG - София - Свиленград - граница между България и Турция, съгласно Изпълнително Решение на ЕК C(2018)1625 на Комисията от 22/03/2018.

Като управител на железопътната инфраструктура в Република България, НКЖИ организира дейността си в съответствие с 5-годишен договор с държавата, представлявана от министъра на финансите и от министъра на транспорта и съобщенията, от една страна, и НКЖИ, от друга страна по чл. 25 (1) от ЗЖТ, 10-годишна програма за развитието на железопътния транспорт и на железопътната инфраструктура и нейната безопасна и надеждна експлоатация, включително при бедствия, терористични действия и военни конфликти по чл. 27 от ЗЖТ, годишна програма за

изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура по чл. 28 от ЗЖТ, бизнес програма за пет годишен период по Закона за публичните предприятия.

Развитието на железопътния транспорт, като транспорт с по-малко негативно въздействие върху околната среда е приоритет на националната транспортна политика. Усилията са насочени към изграждане на модерна, оперативно съвместима железопътна инфраструктура. Изпълнението на големите инфраструктурни железопътни проекти подкрепя икономическия растеж на регионите, националната и международна свързаност на страната.

Източници за финансиране на железопътната инфраструктура са: държавният бюджет, приходи от инфраструктурни такси за достъп и използването ѝ, приходи от цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт, приходи от търговска дейност, приходи от услуги по ценова листа, фондове на евросъюза по различни програми. За постигане на една от основните цели за развитие на НКЖИ, свързана с успешното и ефективно усвояване на средствата от ЕСИФ/ЕФСУ, Компанията като бенефициент на европейски средства изпълнява значителен брой проекти с финансиране от Европейската комисия по различни програми и фондове като:

➤ *Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г.*, чиято обща цел е „Развитие на устойчива транспортна система“. Тя съответства на целите на Стратегия „Европа 2020“, както и на целите на Националната програма за реформи и на Националната програма за развитие: България 2020.

➤ *Механизъм за свързване на Европа (MCE)* като инструмент за финансиране и прилагане на европейската политика в областта на инфраструктурата, подкрепя иновациите в транспортната система, с цел подобряване на инфраструктурата, намаляване въздействието на транспорта върху околната среда, повишаване на енергийната ефективност и безопасността.

➤ *Национален план за възстановяване и устойчивост*. Механизмът за възстановяване и устойчивост е нов инструмент, създаден по предложение на Европейската комисия и целящ устойчиво, съгласувано и справедливо възстановяване на държавите-членки на ЕС от кризата, породена от пандемията от COVID-19. В тази връзка, през 2022 г. Република България успешно премина процедурата по договаряне и одобрение от ЕК на Национален план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). С Решение №669 от 29.09.2023 г. на МС за одобряване на проект за актуализиране на бюджетни линии по НПВУ на РБ е извършен преглед на инвестициите по Плана, като при отчитане на възможността за изпълнението им до август 2026 г. (периода за допустимост на разходите по Плана) е направена актуализация на бюджетите на 17 от тях. Три от инвестициите отпадат напълно като една от тях е „Изграждане на ИМТ в Северен централен район на планиране за България – Русе“ поради значителното ѝ забавяне, както и поради липсата на достатъчен финансов ресурс за реализацията ѝ, също така е предложена и друга инвестиция да отпадне от Плана на НКЖИ. Съгласно тези решения се очаква през 2024 г. да бъдат прекратени подписаните Оперативни споразумения, съобразно окончателното решение на Съвета от декември 2023 г. за одобряването на модифицирания План.

В програмен период 2021-2027 г., НКЖИ е бенефициент по следните програми:

➤ *Програма транспортна свързаност 2021-2027 г. (ПТС)*, която е одобрена на 03.10.2022 г. от ЕК. Приоритетите на ПТС 2021-2027 г. допринасят за реализацията на Стратегията за устойчива и интелигентна мобилност на ЕК, която предвижда транспортния сектор да намали значително своите емисии и да стане по-устойчив, както и екологичната мобилност да бъде новият метод за растеж на транспортния сектор. За развитие на транспортната система и отстраняване на регионалните неравенства, инвестициите ще се концентрират основно върху модернизацията на направленията по TEN-T на територията на страната при ограничаване на отрицателните ефекти от развитието на транспортния сектор, с оглед постигане на по-добра интеграция на националната транспортна мрежа в тази на ЕС и подобряване на връзките със съседните страни, което ще допринесе за балансираното регионално развитие и опазването на околната среда. Програмата ще допринесе и за постигане на стратегическите цели на националната транспортна политика, дефинирани в „Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г.“, а именно „Повишаване на ефективността и конкурентоспособността на транспортния сектор“, „Подобряване на транспортната свързаност и достъпност“ и „Ограничаване на отрицателните ефекти от развитие на транспортния сектор“.

➤ *Механизъм за свързване на Европа-2.* Като част от Многогодишната финансова рамка за програмния период 2021-2027, на 07.07.2021 г. е одобрен Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския Парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за свързване на Европа и за отмяна на Регламенти (ЕС) №1316/2013 и (ЕС) №283/2014. В приложение III на регламента са посочени транспортните коридори и предварително набелязани участъци на основната мрежа, като за територията на Република България е включено предложеното разширение в трасето на коридор ОИС, чрез добавяне на жп участъците София – граници със Сърбия/Северна Македония.

➤ *Програмата Интеррег VI-A Румъния - България 2021-2027 г.* обхваща трансграничната зона между двете държави, която е една от най-слабо развитите територии в ЕС. Планирани са инвестиции в обхвата на четири приоритета: Приоритет 1 „По-добре свързан регион“; Приоритет 2 „По-зелен регион“; Приоритет 3 „Образован регион“ и Приоритет 4 „Интегриран регион“. Програмата се фокусира върху проекти, които съвместно решават специфични за района предизвикателства, имат реално трансгранично въздействие и са от полза за населението, бизнеса и институциите в трансграничния регион. НКЖИ планира участие в програмата в рамките на Приоритет 1 „По-добре свързан регион“ с подготовка и изпълнение на проекти от стратегическо значение - за реконструкция на железопътна гара и спирка в района на гр. Русе.

➤ *Програмата Интеррег VI-A Гърция - България 2021-2027 г.* е насочена към подпомагане на седем гръцки и четири български трансгранични региона. Тя ще подкрепя националните стратегии за развитие чрез целенасочени интервенции по въпроси, при които трансграничните действия създават добавена стойност, улесняват по-ефективно прилагане и гарантират по-добра ефективност при използването на ресурсите. В тази насока ще се допринесе пряко или косвено за постигането на целите на Националните споразумения за партньорство 2021-2027 на двете страни и техните национални/регионални оперативни програми, планове за възстановяване и устойчивост и механизма за справедлив преход. НКЖИ планира участие в програмата в рамките на Приоритет 2 „По-достъпен трансграничен регион“ с подготовка и изпълнение на проекти от стратегическо значение.

II. ВАЖНИ СЪБИТИЯ ЗА ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закон за публичните предприятия, приет с ДВ бр.79 от 08.11.2019 г., НКЖИ е публично предприятие, което следва да изготвя тримесечни и годишни финансови отчети, анализи и доклади и да ги предоставя на органа, упражняващ правата на държавата, и на Агенцията за публичните предприятия и контрол.

На 01.02.2024 г. с Решение на Управителния съвет на ДП НКЖИ – Протокол №05-02/24 е приета Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за 2024 г. и Актуализирана (януари 2024 г.) Бизнес програма на НКЖИ за периода 2021-2025 г.

На 27.03.2024 г. с Решение на Управителния съвет на ДП НКЖИ – Протокол №13-03/24 е приет Годишен индивидуален финансов отчет на НКЖИ за 2023 г. С Протокол №17-04/24 от 26.04.2024 г. е приет Годишен консолидиран финансов отчет на НКЖИ за 2023 г. Същите са одобрени, съответно със Заповед №ПД-96/28.05.2024 г. и Заповед №ПД-95/28.05.2024 г. на министъра на транспорта и съобщенията.

Промени в структурата и размера на капитала на НКЖИ:

Допълнителните резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници“, (Разделителен протокол към 31 декември 2001 г.). Стойностният размер на допълнителните резерви към 30.06.2024 г. е 391 880 хил. лв. (31.12.2023 г.: 392 559 хил. лв.). През първо шестмесечие на 2024 г. за сметка на допълнителните резерви са:

- предоставени безвъзмездно нетекущи активи на стойност 69 хил. лв. съгласно: Решение №13 от 11.01.2024 г. на МС и Решение на УС №06-02/24 от 07.02.2024 г.; Решение №51 от 25.01.2024 г. на МС и Решение на УС №15-04/24 от 10.04.2024 г.; Решение №143 от 29.02.2024 г. на МС и Решение на УС №13-03/24 от 27.03.2024 г.; Решение №259 от 04.04.2024 г. на МС и Решение на УС №19-05/24 от 16.05.2024 г.; Решение №187 от 21.03.2024 г. на МС и Решение на УС №18-05/24 от 08.05.2024 г.;

- отписани нетекущи активи на стойност 748 хил. лв. съгласно: Решение №108 от 08.02.2023 г. на МС, Заповед №ДС-20-7 от 28.02.2024 г. на Областния управител на Област София и Решение на УС №46-12/23 от 13.12.2023 г.; Решение №240 от 02.04.2024 г. на МС и Решение на УС №38-11/23 от 08.11.2023 г.

Тези изменения са представени в отчета за промените в собствения капитал като сделки със собственика.

Промени в структурата и размера на таксата по чл. 35 от ЗЖТ и цената за разпределение на тягова електрическа енергия:

Компанията събира инфраструктурни такси в размер, определен съгласно методика за изчисляване на инфраструктурните такси, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта и съобщенията.

С методиката се определя таксата за пакета за минимален достъп и за достъп до инфраструктура, която свързва обслужващи съоръжения – такса за достъп и използване. Таксата за достъп и използване съдържа в себе си два компонента: такса за преминаване и такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия. Регламентирана е и такса за заявен и неизползван капацитет, приходите от която се признават като приходи от заявен и неизползван капацитет и се представят като други услуги.

Формирането на таксата за достъп и използване и определяне размера на ставките се извършва въз основа на отчетените преки разходи, произтекли директно вследствие на извършването на влаковата услуга и извършена работа по железопътната инфраструктура за предходна година.

В сила от 01.01.2024 г. таксите са както следва: 0,3977 лв. за влакилометър; 0,00126 лв. за брутотонкилометър; 54,51 лв./MWh за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия; 1,5423 лв. за заявен и неизползван капацитет.

Цената за услугата „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт“ е нормативно определена от Комисията за енергийно и водно регулиране.

С Решения №Ц-20 от 01.07.2022 г. и №Ц-15 от 30.06.2023 г. КЕВР определя цена за разпределение на тягова електрическа енергия, за втората и третата ценова година от четвъртия регулаторен период в размер съответно на 142,74 лв./MWh, в сила от 01.07.2022 г. до 30.06.2023 г. и 131,39 лв./MWh, в сила от 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г.

Във връзка с одобрена от Министерски съвет Програма за компенсиране разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия и на операторите на електропреносната и на електроразпределителните мрежи за закупуване на количествата електрическа енергия, потребена за технологични разходи за периода от 01.01.2023 г. до 31.03.2023 г., одобрена с Решение № 104 от 02.02.2023 г. и в изпълнение на Решение на Народното събрание обн. ДВ бр. 90 от 11.11.2022 г. изменено с решение обн. ДВ. бр. 98 от 09.12.2022 г. и съдържащият се в Програмата механизъм за компенсиране:

- като краен небитов потребител Компанията начислява и признава приходи по Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия, приета от Министерски съвет които са посочени на ред „Финансирания, свързани с правителствени компенсации за ел. енергия“.

- като оператор на електропреносната и електроразпределителните мрежи, чрез поделение „Електроразпределение“, е сключен Договор №6-ОПР/20.02.2023 г. за компенсации за периода януари-март 2023 г. с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. По този договор няма извършени плащания за компенсации на технологичните разходи поради по-ниската цена на електроенергията, закупувана от Българска независима енергийна борса в сегмент „Ден напред“.

През първо шестмесечие на 2024 г. не са получавани компенсации по Програмата механизъм за компенсиране.

III. ПРОИЗВОДСТВЕН КАПАЦИТЕТ И СТЕПЕН НА НАТОВАРЕНОСТ

НКЖИ като управител на железопътната инфраструктура на Република България предоставя използването ѝ от лицензирани железопътни предприятия при равнопоставени условия.

През 2024 г. железопътната инфраструктура е предоставена за ползване от всички железопътни превозвачи.

Извършена работа по железопътни превозвачи, изразена във влакилометри, брутотонкилометри и реализираните от тях приходи от такса преминаване по железопътната инфраструктура са показани в следващите таблици:

Таблица №1

Натурални и стойностни измерители	Влаккилометри	Брутотонкилометри (хил.)	Приходи от такса преминаване (хил. лв.)
Отчет към 30.06.2024 г.	15 079 816	6 715 307	14 253
Отчет към 30.06.2023 г.	15 598 726	6 962 930	22 341
Изменение към 30.06.2024/30.06.2023 (+/-)	-518 910	-247 623	-8 088
Изменение към 30.06.2024/30.06.2023(%)	-3,33%	-3,56%	-36,20%

При сравнението на натуралните измерители на влаковата работа и реализираните от тях приходи от такса преминаване към 30.06.2024 г. спрямо 30.06.2023 г. се отчита намаление в натуралните измерители и в стойностния измерител.

Извършените превози, изразени във влакилометри и брутотонкилометри и реализираните от тях приходи от такса преминаване по железопътната инфраструктура към 30.06.2024 г. спрямо 30.06.2023 г. по железопътни превозвачи, са показани в следващата таблица:

Таблица №2

Железопътни превозвачи	Към 30.06.2024 г.		Към 30.06.2023 г.		Към 30.06.24 г.	Към 30.06.23 г.
	Натурални измерители		Натурални измерители		Приходи от такса за преминаване	
	Влаккм.	Брутотон км. /хил./	Влаккм.	Брутотон км. /хил./	/хил. лв./	
БДЖ ПП ЕООД	10 667 377	2 234 305	10 906 028	2 300 459	7 014	10 784
БДЖ ТП ЕООД	2 016 367	2 030 254	2 137 066	1 922 025	3 288	4 928
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	617 631	713 651	664 320	835 859	1 139	1 999
ТБД Товарни превози ЕАД	364 341	299 483	439 144	357 935	515	943
Рейл Карго Кериър България ЕООД	360 865	408 844	392 462	441 448	631	1 013
Пимк рейл ЕАД	352 149	375 178	472 434	515 721	581	1 216
Ди Би Карго България ЕООД	283 378	313 765	298 308	350 589	490	829
БЖК ЕАД	262 587	248 864	187 884	185 060	418	467
Евроинженеринг ЕООД	64 476	37 781	33 507	25 983	73	69
ЛТЕ БЪЛГАРИЯ ЕООД	56 326	41 437	36 899	17 201	75	55
ТСВ ЕАД	12 698	1 993	13 940	2 744	8	13
Експрес сервиз ООД	8 123	2 150	2 845	363	6	2
Порт Рейл ООД	6 911	2 729	6 891	1 651	6	7
Мини Марица-изток ЕАД	4 318	4 074	5 545	5 356	7	14
Газтрейд АД	1 081	513	730	351	1	1
Рейл Нет Карго ЕООД	451	39	—	—	—	—
Карго Транс Вагон България АД	446	184	723	185	1	1
СКМ Рейл ЕООД	291	63	—	—	—	—
ДМВ Карго рейл ЕООД	—	—	—	—	—	—
ОБЩО ПРИХОДИ	15 079 816	6 715 307	15 598 726	6 962 930	14 253	22 341

Извършената работа по железопътни превозвачи, изразена в MWh и реализираните от тях приходи от такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия и от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт са показани в следващите таблици:

Таблица №3

Натурални и стойностни измерители	MWh	Приходи от разпределение на тягова ел. енергия (хил. лв.)	Приходи от такса за използване на ел. оборудване (хил. лв.)
Отчет към 30.06.2024 г.	148 412	20 533	8 077
Отчет към 30.06.2023 г.	153 423	22 191	6 047
Изменение към 30.06.2024/30.06.2023 (+/-)	-5 011	-1 658	2 030
Изменение към 30.06.2024/30.06.2023 (%)	-3,27%	-7,47%	33,57%

При сравнението на натуралния и стойностните измерители към 30.06.2024 г. спрямо 30.06.2023 г. се отчита намаление в натуралния измерител и в приходите от разпределение на тягова ел. енергия, както и увеличение в приходите от такса за използване на ел. оборудване.

Извършените превози, изразени в MWh и реализираните от тях приходи от разпределение на тягова ел. енергия и от такса за използване по железопътната инфраструктура към 30.06.2024 г. спрямо 30.06.2023 г. по железопътни превозвачи, са показани в следващата таблица:

Таблица №4

	Към 30.06.2024 г.	Към 30.06.2023 г.	Към 30.06.2024 г.	Към 30.06.2023 г.	Към 30.06.2024 г.	Към 30.06.2023 г.
Железопътни превозвачи	Натурален измерител		Приходи от разпределение на тягова ел. енергия		Приходи от такса за използване на ел. оборудване	
	MWh		хил. лв.		хил. лв.	
БДЖ ПП ЕООД	73 002	76 298	9 592	10 891	3 979	3 016
БДЖ ТП ЕООД	31 681	30 555	4 131	4 362	1 714	1 204
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	12 775	14 631	1 679	2 088	696	575
Рейл Карго Кериър България ЕАД	7 632	7 343	1 003	1 048	416	286
Пимк рейл ЕАД	6 547	8 815	860	1 258	357	345
Ди Би Карго България ЕООД	6 194	6 243	814	891	338	244
ТБД Товарни превози ЕАД	5 161	5 805	678	829	282	229
БЖК АД	4 499	3 333	591	476	245	132
ЛТЕ България ЕООД	863	400	113	57	47	16
ЕКСПРЕС СЕРВИЗ	41	—	5	—	2	—
РЕЙЛ НЕТ КАРГО	17	—	2	—	1	—
ОБЩО ПРИХОДИ	148 412	153 423	19 468	21 900	8 077	6 047

Забележка: Приходите от разпределение на тягова електрическа енергия по железопътни превозвачи не включва приходи от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, които са в размер на 1 065 хил. лв. към 30.06.2024 г. и 291 хил. лв. към 30.06.2023 г.

IV. ПЕРСОНАЛ И ПОЛИТИКА НА ДОХОДИТЕ

Определянето на трудовите възнаграждения на персонала на НКЖИ е в съответствие с изискванията на законовите и подзаконовите нормативни актове (Кодекс на труда, Наредба за структурата и организацията на работната заплата) и постигнати договорености със синдикалните организации в Колективен трудов договор (КТД), доразвити във Вътрешни правила за работната заплата (ВПРЗ).

Структурни и организационни промени

В Централно управление (ЦУ) на НКЖИ е извършено реструктуриране в: отдел „Финансово счетоводен“ към дирекция „Бюджет, финанси и информационни системи“ и в дирекция „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“, като са закрити секторите; отдел „Управление на държавната собственост и кадастъра“, като от 3 сектора стават 4, функциите се преразпределят, променят се наименованията; инспекция „Вътрешна сигурност и гражданска защита“, като се съкращават регион Пловдив и регион Горна Оряховица.

В поделение „Сигнализация и телекомуникации“ е извършена нова категоризация на производствените звена, в резултат на въведена нова „Методика за категоризация на длъжности, участъци/подучастъци в експлоатационните звена“.

В резултат одобрена нова Методика за категоризация на експлоатационните пунктове в НКЖИ е извършено прекатегоризиране на железопътните гарии.

Промени във вътрешната нормативна база

В сила от 01.01.2024 г. са направени изменения и допълнения на ВПРЗ на НКЖИ за промяна в: механизма на формиране на основните заплати в дирекция „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“ и „Звена за подготовка, управление и изпълнение на проекти“; размера на заплащане на допълнителното възнаграждение за нощен труд на работещите при специфични условия за работа през нощта.

В сила от 01.01.2024 г. са утвърдени нови Разписания на длъжностите и основните заплати за тях за всички поделения на Компанията; Одобрени са Таблици с основни заплати на длъжностите в поделенията за 2024 г.

Подписано е Споразумение между НКЖИ и Синдикатите, страна по КТД за предприемане на конкретни действия и мерки за преодоляване на идентифицираните проблеми и обезпечаване на Компанията с квалифицирана работна сила и привличане на млади кадри за дългосрочна реализация в Компанията.

В сила от 12.02.2024 г. е направено изменение и допълнение на Правилника за вътрешния трудов ред в ЦУ, касаещо начина на регистриране явяването на работа.

В сила от 01.06.2024 г. е сключен нов Колективен трудов договор 2024 г. Актуализирана е и Социалната програма към него.

Одобрена е нова Методика за категоризация на експлоатационните звена в поделения „Сигнализация и телекомуникации“ и „Управление на движението на влаковете и капацитета“.

Персонал

Към 30.06.2024 г. числеността по щат в Компанията е 11 649 бройки, което е с 14 щатни бройки по-малко спрямо 30.06.2023 г. Списъчният брой на персонала към 30.06.2023 г. е 10 422 бр., спрямо 30.06.2023 г. се отчита намаление със 108 бр.

За периода от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г. в НКЖИ са постъпили 443 броя работници и служители и са напуснали 402 броя.

Политика на доходите

На основание Постановление №193 от 12.10.2023 г. на Министерски съвет, в сила от 01.01.2024 е определена минимална работна заплата за страната в размер 933 лв. Във връзка с това и в съответствие с договорения механизъм в КТД 2022 г., в сила от 01.01.2024 г. основните заплати на работещите в НКЖИ са увеличени с 19,62%.

В сила от 01.01.2024 г. е въведено заплащане на допълнително възнаграждение за интензивност на работещи на длъжност „Началник жп гара“ и „Ръководител движение“ в регионални подразделения УДВГД, във връзка с повишения обем работа на експлоатационните пунктове (жп гари и разделни постове). Допълнителното възнаграждение е в сила до 30.06.2024 г., поради въвеждане на новата категоризация на гарите.

Обучение и развитие на персонала

Продължава провеждането на последователна политика по вътрешнофирмено обучение на персонала с цел минимизиране на недостига на експлоатационен персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите на всички нива.

По утвърдената „Програма за провеждане на курсове за професионално обучение в Центъра за професионална квалификация“ към 30.06.2024 г. за нуждите на Компанията са обучени 3 029 работници и служители за придобиване на: степен на професионална квалификация – 46 броя; квалификация по част от професия – 74 броя; професионална квалификация и правоспособност – 118 броя; правоспособност – 16 броя; разширяване и актуализиране на професионална квалификация – 162 броя; периодично обучение по нормативни документи – 2613 броя.

За 2024 г. са разписани договори за сътрудничество със следните учебни институции:

- с висшите учебни заведения: ВТУ „Тодор Каблешков“, УНСС, Минногеоложки университет, УАСГ, ВСУ „Любен Каравелов“, Бургаски свободен университет, НВУ „Васил Левски“ - Велико Търново и Висше училище по телекомуникации и пощи;
- с професионалните гимназии: ПГ по подемна строителна и транспортна техника - гр. София, ПГ ЖПТ „Христо Смирненски“ - гр. Карлово, ПГ ЖПТ „Никола Йонков Вапцаров“ - гр. Горна Оряховица, ПГ по телекомуникации - гр. София, ПГ по високи технологии „Александър Степанович Попов“, ПГ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Димитровград, ПГ по електротехника и автоматика - София, ПГ по електротехника и електроника - Пловдив, ПГ „Акад. Сергей П. Корольов“ - Дупница и ПГ „Георги Сава Раковски“ - Костенец.

Сключени са Споразумения за партньорство с Професионални гимназии по жп транспорт „Христо Смирненски“ и „Никола Йонков Вапцаров“ във връзка с организирането и реализирането на обучение чрез работа (дуална система на обучение).

По Стипендиантската програма за студенти към 30.06.2024 г. са в сила 27 броя договори със студенти, обучаващи се по специалности свързани с дейността на Компанията.

С цел презентиране на Компанията като работодател, ДП НКЖИ организира срещи с ученици и студенти от висши учебни заведения и професионални гимназии, в които се изучават специалности свързани с дейността на Компанията.

И. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА

ДЪРЖАВНО ФИНАНСИРАНЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Ръководството на НКЖИ очаквайки държавата, в лицето на Министерство на финансите и Министерство на транспорта и съобщенията да окажат необходимото съдействие за осигуряване на необходимите средства за дейностите по управление и поддържане на железопътната инфраструктура, поддържането на необходимото ниво на безопасност, сигурност на движението, капацитет предоставян на индустрията, качество на услугите, гарантиране на трудовите и социалноосигурителните плащания и с цел запазване на финансовата стабилност и социалния мир през септември на 2023 г., с проектобюджета за 2024 г. е заявила необходимостта от осигуряване на финансов ресурс, по реда за субсидиране на железопътната инфраструктура най-малко в размер на 364 637 хил. лв. за 2024 г.

На основание на Договора между Република България и Национална компания „Железопътна инфраструктура“, Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и постановлението за неговото изпълнение, за осигуряване дейностите по поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура са определени средства от държавния бюджет за 2024 г., под формата на субсидии в размер на 301 230 хил. лв. и капиталов трансфер в размер на 200 078 хил. лв. С намаления размер субсидия е невъзможно Компанията да изпълнява дейностите по текущо поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура. Финансовото състояние на НКЖИ би било изключително затруднено и основано на финансов недостиг за текущи плащания.

Към 30.06.2024 г. на Компанията са предоставени средства за субсидия в размер на 150 610 хил. лв. и капиталови трансфери в размер на 108 501 хил. лв.

Субсидия за текуща дейност - усвоената в размер на 150 610 хил. лв. субсидия е насочена към дейностите по текущо поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура, изплащане на възнаграждения и осигуровки на персонала, разходи които не се покриват от реализираните приходи от дейността.

Капиталови трансфери - с усвоените капиталови трансфери в размер на 88 092 хил. лв. се осигурява изпълнението и съответното финансиране на проекти от инвестиционната програма на предприятието за ремонт, рехабилитация и изграждане на обекти от железопътната инфраструктура.

Проектите, финансирани с капиталови трансфери са показани в следващата таблица:

Таблица №5

№ по ред	Наименование на проекта	КТ (хил. лв.)
1	Ремонт на железен път и съоръженията за поддържане на достигнатите скорости	11 870
2	Модернизиране на осигурителни системи и прелезни устройства	2 599
3	Удвояване и електрифициране на жп линия Карнобат-Синдел	2 715
4	Възстановяване на проектните параметри по железопътната линия Русе-Варна	16 851
4.1	Възстановяване на проектните параметри по железопътната линия Русе-Варна – междугария	13 066
4.2	Възстановяване на проектните параметри по железопътната линия Русе-Варна – гари	3 785
5	Строителство и ремонт на сгради и съоръжения в съответствие с европейските изисквания	1 511
6	Доставка жп Механизация	5 352
7	Доставка на релсови самоходни специализирани машини	16 687
8	Съфинансиране на ДП НКЖИ за проект: "Модернизация на железопътната линия София-Пловдив - жп участък Елин Пелин – Костенец, фаза 1"	2 988
9	Съфинансиране на ДП НКЖИ за проект: "Модернизация на железопътния участък Костенец-Септември"	27 519
Общо		88 092

С Постановление №80 от 3 април 2024 г. на Министерски съвет на Република България, са одобрени допълнителни плащания от централния бюджет, в размер на 154 653 хил. лв. по бюджета на Министерство на транспорта и съобщенията за 2024 г. за инвестиционни проекти „Модернизация на жп линия София - Драгоман - сръбска граница: жп участък Волуяк – Драгоман, фаза 2“ и „Модернизация на жп линия София – Пловдив: жп участък Елин Пелин - Костенец, фаза 2“ по програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г.

ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ СЪС СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

НКЖИ е Бенефициент по значителен брой проекти с финансиране от Европейски съюз по различни програми и фондове.

Към 30.06.2024 г. на различно ниво на изпълнение и подготовка са следните железопътни инфраструктурни проекти, свързани с проектиране и изграждане на железопътната инфраструктура:

Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020

Проектите, финансирани по ОПТТИ с Безвъзмездна финансова помощ са показани в следващата таблица:

Таблица №6

№ по ред	Наименование на проекта	БФП (хил. лв.)
1	Модернизация на железопътната линия София – Пловдив: жп участък Елин Пелин-Костенец	30 907
2	Рехабилитация на железопътната линия Пловдив-Бургас, Фаза 2-Етап 1	21 939
3	Модернизация на жп линия София-Драгоман: жп участък Волюяк-Драгоман фаза 1	22 547
4	Възстановяване, ремонт и модернизация на Тягови подстанции – Варна и Разград и изграждане на Тягова подстанция Русе и въвеждане на система за телеуправление и телесигнализация - SCADA фаза 1	5 585
5	От изток към Запад - 2. Достъп до Коридор ОИС от централното пристанище на Бургас: Рехабилитация на железопътните връзки към Трансевропейската транспортна мрежа	3 529
6	Реконструкция на гарови комплекси Подуяне, Искър и Казичене	259
7	Реконструкция на гарови комплекси Стара Загора и Нова Загора фаза 1	3 509
8	Проектиране и внедряване на Система за управление на влаковата работа (СУВР) в НКЖИ	368
9	Подкрепа за Дирекция СРИП на НКЖИ при управлението и изпълнението на железопътните проекти, финансирани от ОПТТИ 2014-2020	468
10	Доставка на 2 броя фабрично нови високопроходими МПС за подпомагане на НКЖИ при наблюдението и контрола на проектите, съфинансирани от ОПТТИ	29
	Общо	89 140

Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027

Проектите, финансирани по ПТС, по приоритетна ос с Безвъзмездна финансова помощ и с Възмездна финансова помощ, подлежаща на възстановяване от НКЖИ по бюджета на МТС, съгласно чл. 2 на ПМС 80/03.04.2024 г. са показани в следващата таблица:

Таблица №7

№ по ред	Наименование на проекта	БФП (хил. лв.)	ВФП (хил. лв.)
	Ос 1 „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ и „широкообхватната“ Трансевропейска транспортна мрежа“		
	Рехабилитация на железопътната линия Пловдив – Бургас, Фаза 2, етап II	25 239	
	Модернизация на железопътната линия София-Пловдив - жп участък Елин Пелин – Костенец фаза 2		26 312
	Модернизация на железопътната линия София-Драгоман: жп участък Волюяк-Драгоман фаза 2		11 444
	Общо	25 239	37 756

Механизъм за свързване на Европа 2014-2020

Проектите, финансирани по Механизъм за свързване на Европа и национално съфинансиране са показани в следващата таблица:

Таблица №8

№ по ред	Наименование на проекта	МСЕ (хил. лв.)	НС (хил. лв.)
1	Развитие на железопътен възел София: железопътен участък София-Волюяк	2 120	979
2	Модернизация на железопътен участък София-Елин Пелин	1 791	

№ по ред	Наименование на проекта	МСЕ (хил. лв.)	НС (хил. лв.)
3	Модернизация на железопътен участък Костенец-Септември		359
4	Развитие на железопътен възел Пловдив	9 702	6 245
5	Техническа помощ за подготовка на проект: Модернизация на жп линията Мездра-Медковец	1 534	1 488
6	Достъп от коридора Ориент/Източно-Средиземноморски до летище Бургас. Изграждане на връзка между железопътната инфраструктура и летище Бургас	434	
7	Модернизация на Тягови подстанции Враца и Перник, част от основния мрежов коридор Ориент/Източно-Средиземноморски	124	
8	Техническа помощ за подготовка на проект: Модернизация на железопътен участък Драгоман-граница с Република Сърбия	38	
9	Техническа помощ за проект: Удвояване на участъци от жп линията Пловдив-Свиленград-граница с Република Турция	6	111
	Общо	15 749	9 182

Механизъм за свързване на Европа 2021-2027

Проектите, финансирани по Механизъм за свързване на Европа 2021-2027 са показани в следващата таблица:

Таблица №9

№ по ред	Наименование на проекта	МСЕ (хил. лв.)
1	Модернизация на жп линия Видин-София: жп участък Медковец – Срацимир	107
	Общо	107

ЗНАЧИМИ НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НКЖИ

В Договора между Република България и Национална компания „Железопътна инфраструктура“ са определени следните показатели за оценка на качеството на железопътната инфраструктура в резултат на вложените средства:

- *Индекс на точност на пътните влакове и товарните влакове*, е измерител за степента на удовлетвореност на клиентите на УИ, а именно железопътните Превозвачи.
- *Качество на железопътната инфраструктура, измерено чрез бална оценка*. Балната оценка е обобщен показател за качеството на железния път и съответствието му с изискванията за съответния клас. По-високата стойност отчита повишаване скоростите на движение, комфорта и безопасността по жп мрежа.
- *Брой на произшествията и инцидентите по-причина на НКЖИ*, е показател свързан със състоянието на железния път и съоръженията, и управлението на влаковата работа, който отчита високата степен на сигурност и безопасност на железопътния транспорт.
- *Ефективно използване на инфраструктурния капацитет* е индикатор за минимизиране на ограниченията в капацитета при извършване на ремонтни дейности.
- *Скорост и надеждност на железопътната мрежа*, измерено чрез *среднопретеглена скорост на движение по железопътната инфраструктура*. Постигане на конкурентни и по-високи проектни скорости по съществуващата железопътна мрежа и развитие на бизнес ориентирани трасета.

Изпълнението на показателите към 30.06.2024 г. е показано в следващата таблица:

Таблица №10

Показатели за полза /ефект	Мерна единица	Отчет към 30.06.2024 г.
Индекс на точност на пътническите влакове	%	96,88
Индекс на точност на товарните влакове	%	95,76
Качество на железопътната инфраструктура, измерено чрез бална оценка	%	51,96
Брой на произшествията и инцидентите по причина на НКЖИ	брой	55
Ефективно използване на инфраструктурния капацитет	часове	59 800
Среднопретеглена скорост на движение по железопътната инфраструктура	км/ч	78,4

VI. ВЛИЯНИЕ НА ВАЖНИТЕ СЪБИТИЯ ЗА ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“, НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ВЪРХУ РЕЗУЛТАТИТЕ ВЪВ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Настъпилите през първо шестмесечие на 2024 г. важни събития, отнасящи се до Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ не са оказали съществено влияние върху резултатите във финансовия отчет. В условия на растяща инфлация състоянието на Компанията е стабилно въпреки икономическата среда на покачващи се цени на материали, горива, електроенергия и услуги.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА И ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА НКЖИ

Приходите от дейността на НКЖИ през първо шестмесечие на 2024 г. са в размер на 295 908 хил. лв. и са с 14 847 хил. лв. (5,3%) повече спрямо реализираните приходи за същия период на 2023 г. в размер на 281 061 хил. лв. Приходите от дейността се формират от приходи от оперативна дейност в размер на 294 301 хил. лв. и финансови приходи в размер на 1 607 хил. лв.

Приходите от оперативна дейност през първо шестмесечие на 2024 г. са с 14 744 хил. лв. (5,3%) повече спрямо реализираните приходи от оперативна дейност за 2023 г. в размер на 279 527 хил. лв. Приходите от оперативна дейност съдържат: приходи от продажба на услуги и стоки и други приходи. Тук се отчитат и приходи от продукция и незавършено производство в размер на 221 хил. лв. и от придобиване на активи по стопански начин в размер на 4 629 хил. лв.

Приходите от продажба на услуги и стоки през първо шестмесечие на 2024 г. са в размер на 48 358 хил. лв., с относителен дял 16,3% от приходите от обичайната дейност.

Приходите от продажба на услуги са в размер на 48 337 хил. лв. и са с 10 814 хил. лв. (18,3%) по-малко спрямо реализираните приходи от продажба на услуги за 2023 г. в размер на 59 151 хил. лв. Намаление се отчита във всички приходи от продажба на услуги, в т.ч.: приходи от инфраструктурни такси за достъп и използване на железопътната инфраструктура от лицензирани железопътни превозвачи при равнопоставени условия; приходи от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт; други услуги – свързани с приходи от ремонтни дейности, услуги по ценова листа и такса за заявен и неизползван капацитет.

Приходите от продажба на стоки са в размер на 21 хил. лв.

Приходи от инфраструктурни такси за достъп и използване, в т.ч.:

Реализираните приходи от таксата за достъп и използване през първо шестмесечие на 2024 г. са в размер на 22 330 хил. лв., което е по-малко с 6 058 хил. лв. (21,3%) спрямо реализираните приходи за същия период на 2023 г. в размер на 28 388 хил. лв. Причините довели до това намаление са следствие на намалението в: таксите за влаккилометър (32%) и брутотонкилометър (34%), в сила от 01.01.2024 г.; натуралните измерители (описани в т. III. Производствен капацитет и степен на натовареност).

Приходите от такси за достъп и използване се използват за покриване на разходите, направени вследствие на извършването на влаковата услуга. Средствата са насочени само и единствено за текущо поддържане и безопасна експлоатация на железопътната инфраструктура.

Приходи от инфраструктурни такси за преминаване по железопътната инфраструктура през първо шестмесечие на 2024 г. са реализирани 14 253 хил. лв., което е по-малко с 8 088 хил. лв. (36,2%) спрямо реализираните приходи за същия период на 2023 г. в размер на 22 341 хил. лв.

За отчетния период приходите от такса за преминаване представляват 29,5% от нетните приходи от продажби и 4,8% от общите приходи от дейността.

Приходи от инфраструктурни такси за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия през първо шестмесечие на 2024 г. са реализирани 8 077 хил. лв., което е повече с 2 030 хил. лв. (33,6%) спрямо реализираните приходи за същия период на 2023 г. в размер на 6 047 хил. лв.

За отчетния период приходите от инфраструктурни такси за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия представляват 16,7% от нетните приходи от продажби и 2,7% от общите приходи от дейността.

Приходи от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт през първо шестмесечие на 2024 г. са отчетени в размер на 20 533 хил. лв., което е по-малко с 1 658 хил. лв. (7,5%) спрямо реализираните приходи за същия период на 2023 г. в размер на 22 191 хил. лв. Намалението се дължи на намалената цена за предлаганата услуга, в сила от 01.07.2023 г. и намалението в натуралния измерител (описан в т. III. Производствен капацитет и степен на натовареност).

С тези приходи се покриват разходите на дейност „Електроразпределение“, като се гарантира безотказността и ефективността на енергийната система, обслужваща железопътните превозвачи.

Приходите от разпределение на тягова електрическа енергия заемат 42,5% от нетните приходи от продажби и 6,9% от общите приходи от дейността.

Приходите от други услуги реализирани през първо шестмесечие на 2024 г. в размер на 5 474 хил. лв. и са с 3 098 хил. лв. (36,1%) по-малко от отчетените през 2023 г. Намалението се дължи на намалените такси/цени за предоставяните услуги, в сила от 01.01.2024 г. Реализираните приходи са от: предоставени на превозвачи услуги по Наредба 41 – 1 433 хил. лв. (30.06.2023 г.: 3 518 хил. лв.); дезинфекционни станции – 1 316 хил. лв. (30.06.2023 г.: 1 531 хил. лв.); ремонтни дейности и други услуги – 1 281 хил. лв. (30.06.2023 г.: 1 172 хил. лв.); приходи от заявен и неизползван капацитет – 951 хил. лв. (30.06.2023 г.: 1 579 хил. лв.); кантарни участъци – 493 хил. лв. (30.06.2023 г.: 614 хил. лв.).

Приходите от обслужващите съоръжения и заявен и неизползван капацитет се използват съответно за обслужващите съоръжения и за покриване на разходите, направени вследствие на извършването на влаковата услуга.

Приходите от други услуги заемат 11,3% от нетните приходи от продажби и 1,8% от общите приходи от дейността.

Другите приходи на Компанията са формирани от: приходи от финансираня, приходи от продажба на активи и други приходи. През първо шестмесечие на 2024 г. са в размер на 241 093 хил. лв. с относителен дял 81,5% от приходите на НКЖИ.

Приходите от финансираня са в размер на 230 386 хил. лв. и са повече с 34 189 хил. лв. (17,4%) от предходната година. Приходите от финансираня включват финансираня свързани с: покриване на разходи; нетекущи активи; текущи активи.

Приходите от финансираня, свързани с покриване на разходи са в размер на 162 678 хил. лв. и са за текущи активи и разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура, признати изцяло на приход през отчетния период, през който са направени разходите. Тук е отчетена на приход и субсидията, одобрена съгласно чл. 25 на Закона за държавния бюджет за 2024 г. остатък от която е недостатъчен за покриване на текущите разходи на Компанията към 31.12.2024 г.

Приходите свързани с нетекущи активи са в размер на 65 576 хил. лв. и относими към размера на текущия разход за амортизация на безвъзмездно придобити дълготрайни материални и нематериални активи, финансирани от Държавния бюджет и Европейските фондове, които се признават на систематична и рационална база за срока на полезния живот на дълготрайните материални и нематериалните активи.

Приходите, свързани с текущи активи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура са в размер на 2 132 хил. лв. и са признати изцяло на приход през отчетния период, през който са направени разходите.

Приходите от продажба на активи са в размер на 3 697 хил. лв., спрямо 3 597 хил. лв. отчетени за същия период на 2023 г.

Другите приходи са реализирани в размер на 7 010 хил. лв. и са по-малко с 148 хил. лв. (2,1%) спрямо отчетените през 2023 г. в размер на 7 158 хил. лв. Отчетени са приходи от заведени втора употреба материали/скрап от брак/ликвидация в размер на 3 560 хил. лв.; приходи от наеми – 2 162 хил. лв.; приходи от глоби и неустойки – 807 хил. лв.; приходи от застрахователни събития – 48 хил. лв.; други приходи – 433 хил. лв.

Финансови приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия са в размер на 1 607 хил. лв., в т.ч. от дивиденди в размер на: 1 147 хил. лв. от „Фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД; 460 хил. лв. от ЗАД „Алианс България“.

Разходите за дейността на НКЖИ през първо шестмесечие на 2024 г. са в размер на 301 789 хил. лв., което е с 11 479 хил. лв. (4,0%) повече спрямо отчетния период на 2023 г. и включват разходи за оперативна дейност и финансови разходи.

Разходите за оперативна дейност за отчетния период са в размер на 301 746 хил. лв., което е с 11 485 хил. лв. (4,0%) повече спрямо отчетените за първо шестмесечие на 2023 г. в размер на 290 261 хил. лв.

В структурата на разходите за оперативна дейност с най-голям дял са разходите за персонал – 51,0%, следвани от разходите за амортизации – 31,9%, материали и външни услуги – 13,6%; други разходи за дейността – 3,5%.

Разходите за персонал през първо шестмесечие на 2024 г. са в размер на 153 831 хил. лв. и са повече спрямо същия период на 2023 г. с 22 073 хил. лв. (16,8%). Причините довели до това увеличение са описани в т. IV. Персонал и политика на доходите.

Средната брутна работна заплата към 30.06.2024 г. е 1 881,68 лв. и спрямо същия период на 2023 г. е по-голяма с 309,46 лв. (19,68%).

Средният списъчен брой на персонала е 10 454 броя (в т.ч.: 45 бр. лица в отпуск по майчинство), като се отчита намаление със 150 средно списъчни броя спрямо отчетените към 30.06.2024 г.

Разходите за възнаграждения са в размер на 115 826 хил. лв. Спрямо сравнявания период на 2023 г. разходите за възнаграждения са повече със 17 135 хил. лв. (17,36%). Увеличението е в резултат на увеличението, в сила от 01.01.2024 г. основни заплати на работещите в НКЖИ с 19,62%, на основание определената минимална работна заплата за страната в размер на 933 лв. и договорения механизъм в КТД.

Разходите за осигуровки са в размер на 38 005 хил. лв. Спрямо същия период на 2023 г. разходите за осигуровки са повече с 4 938 хил. лв. (14,9%).

През 2024 г. са запазени осигурителните вноски за фондовете на Държавното обществено осигуряване, Здравно осигуряване при съотношение между осигуряващия и осигурения от 60:40, максималния месечен размер на осигурителния доход в размер на 3 750 лв. Увеличени са вноските за фонд Трудова злополука и професионална болест от 0,9% за 2023 г. на 1,1% за 2024 г.

Разходите за амортизация и обезценка през първо шестмесечие на 2024 г. са в размер на 96 403 хил. лв., което е по-малко със 777 хил. лв. (0,8%) от отчетените разходи за амортизация през 2023 г.

Разходите за суровини и материали през първо шестмесечие на 2024 г. са в размер на 16 660 хил. лв. и са по-малко с 14 409 хил. лв. (46,4%) спрямо отчетените за същия период на 2023 г. Най-голямо е намалението с 11 845 хил. лв. в разходите за материали, което се дължи на забавяне на изпълнението на договорите за строителство и ремонт на елементите на железопътната инфраструктура. Изменението по елементи на останалите разходи, спрямо същия период на 2023 г. е както следва: електроенергия – по-малко с 2 525 хил. лв.; гориво – по-малко с 63 хил. лв.; топлоенергия – повече с 14 хил. лв. и вода – повече с 10 хил. лв.

Разходите за външни услуги отчетени през първо шестмесечие на 2024 г. са в размер на 24 394 хил. лв. и са повече с 2 043 хил. лв. (9,1%) от отчетените за същия период на 2023 г., в размер на 22 351 хил. лв. Най-голям относителен дял в разходите за външни услуги заемат разходите за охрана (увеличение дължащо се на увеличението на МРЗ за страната от 01.01.2024 г.) – 5 450 хил. лв. (22,3%) и транспортни услуги и карти – 4 063 хил. лв. (16,7%), следвани от разходите за: почистване – 2 390 хил. лв. (9,8%); ремонти и текущо поддържане на ЖИ – 2 273 хил. лв. (9,3%); абонаментни услуги – 2 139 хил. лв. (8,8%); данък сгради, такса смет и други – 1 862 хил. лв. (7,6%); застраховки – 1 541 хил. лв. (6,3%); внедряване и доработка на програмни продукти, системна помощ и обработка на

информация – 1 305 хил. лв. (5,3%); лабораторни услуги, експертизи, измерване и фискализиране – 1 097 хил. лв. (4,5%); наеми – 518 хил. лв. (2,1%); такси – 444 хил. лв. (1,5%); други – 1 312 хил. лв.

През 2024 г. продължава политиката на мониторинг и контрол на разходите по всички нива на управление и дейности, прецизиране на договорите и на разходите на финансови средства, с цел ефективно усвояване на средствата за експлоатация, поддържане, ремонт и инвестиции, оптимизиране на административните и непроизводствени разходи.

Другите разходи през първо шестмесечие на 2024 г. са в размер на 10 458 хил. лв., което е с 2 555 хил. лв. (32,3%) повече от отчетените през 2023 г. в размер на 7 903 хил. лв., като увеличението в размер на 1 679 хил. лв. се дължи основно на разходите за работно и униформено облекло.

Отчетената балансова стойност на продадените активи в размер на 2 571 хил. лв. е със 137 хил. лв. повече спрямо същия период на миналата година.

През първо шестмесечие на 2024 г. са отчетени разходи за: работно и униформено облекло – 3 338 хил. лв.; внесени в бюджета 50% от получени наеми – 961 хил. лв.; командировки – 626 хил. лв.; нанесени щети – 618 хил. лв.; брак на дълготрайни активи – 463 хил. лв.; членски внос международни организации – 434 хил. лв.; изгубени съдебни дела – 409 хил. лв.; охрана на труда – 240 хил. лв.; други – 798 хил. лв.

Финансовите разходи са в размер на 43 хил. лв. и са от: лихви по лизингови договори за финансов лизинг – 34 хил. лв.; други финансови разходи – 7 хил. лв. и отрицателни курсови разлики от промяна на валутни курсове – 2 хил. лв.

Търговски и други вземания на НКЖИ към 30.06.2024 г. по балансова стойност са в размер 131 997 хил. лв., от тях със степен на ликвидност над една година са 53 898 хил. лв. Спрямо началото на годината търговските и други вземания са намалели с 10 935 хил. лв. (7,7%).

В структурата на вземанията към 30.06.2024 г. най-голям дял заемат вземанията от клиенти и доставчици – 80,4%, следват: данъци за възстановяване – 10,0%, други текущи вземания 5,1%, съдебни и присъдени вземания – 3,3% и вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия – 1,2%.

Вземанията от клиенти и доставчици по балансова стойност към 30.06.2024 г. са в размер на 106 026 хил. лв., в т.ч. от доставчици в размер на 5 092 хил. лв. и са повече с 11 023 хил. лв. спрямо началото на годината. От тях 91 105 хил. лв. или 85,93% са вземанията от Холдинг БДЖ ЕАД и дъщерните му дружества, включващи вземания от инфраструктурни такси, спомагателни и допълнителни услуги за дезинфекция, мерене и други. Във вземанията от Холдинг БДЖ ЕАД и дъщерните му дружества са представени просрочени вземания, за които Компанията има сключени споразумения с „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ-ТП“ ЕООД с обща балансова стойност 55 768 хил. лв. за разсрочено плащане с изискуемост: над една година – 53 432 хил. лв.; до една година – 2 336 хил. лв., които се изпълняват съгласно договореностите. Остатък от сумата на вземанията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД и неговите дружества (извън споразуменията) представляват вземания за услуги, възникнали през последното тримесечие и просрочени вземания от: „БДЖ-ТП“ ЕООД – 16 642 хил. лв.; „БДЖ-ПП“ ЕООД – 13 948 хил. лв.

Възрастова структура на вземанията от клиенти и доставчици по балансова стойност към 30.06.2024 г. е показана в следващата таблица:

Таблица №11

Вземания по контрагенти	Балансова стойност на вземанията (хил. лв.)	Възрастова структура на вземанията (хил. лв.)				
		Непросрочени	Просрочени до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	над 6 мес.	в т.ч. вземания над 1 година
БДЖ ТП ЕООД	56 167	2 492	2 980	396	50 299	41 303
БДЖ ПП ЕООД	18 278	4 330	10 829	370	2 749	2 749
ХОЛДИНГ БДЖ ЕАД	16 660	18	–	–	16 642	16 642
ДЗЗД КОНСОРЦИУМ ПЛОБУР	3 764	1	–	–	3 763	3 763
БУЛМАРКЕТ РЕЙЛ КАРГО ЕООД	980	948	29	–	3	3

Вземания по контрагенти	Балансова стойност на вземанията (хил. лв.)	Възрастова структура на вземанията (хил. лв.)				
		Непросрочени	Просрочени до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	над 6 мес.	в т.ч. вземания над 1 година
РЕЙЛ КАРГО КЕРИЪР БЪЛГАРИЯ	552	545	7	—	—	—
ТБД - ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ ЕАД	517	249	268	—	—	—
ПИМК РЕЙЛ ЕАД	513	513	—	—	—	—
ДЗЗД ГЕОСТРОЙ ЛАНТАНИЯ	478	1	477	—	—	—
ДИ БИ КАРГО БЪЛГАРИЯ ЕООД	436	436	—	—	—	—
НАЕМИ И ПРЕФАКТУРИРАНИ КОНСУМАТИВИ	694	132	268	80	214	174
ВЗЕМАНИЯ ПО АВАНСИ ОТ ДОСТАВЧИЦИ	5 092	5 092	—	—	—	—
ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	1 899	966	275	87	565	247
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ	106 026	15 723	15 133	933	74 237	64 881

По дата на падеж вземанията от клиенти и доставчици са, както следва: - 14,8% са непросрочени; 14,3% са просрочени до три месеца; 0,9% са от три до шест месеца; 70,0% са над шест месеца.

Данъците за възстановяване по балансова стойност към 30.06.2024 г. са в размер на 13 258 хил. лв. и са намалени с 25 987 хил. лв. спрямо началото на годината.

Съдебните и присъдени вземания по балансова стойност към 30.06.2024 г. са в размер на 4 417 хил. лв. и са увеличени с 64 хил. лв. спрямо началото на годината. От тях 2 516 хил. лв. (57,0%) са присъдени вземания и 1 901 хил. лв. (43,0%) са вземания по съдебни спорове.

Другите вземания по балансова стойност към 30.06.2024 г. са в размер на 6 689 хил. лв. в т.ч. 2 615 хил. лв. са вземания по оперативни програми. Другите вземания са с увеличение от 2 858 хил. лв. спрямо началото на годината.

Търговските и други задължения на НКЖИ към 30.06.2024 г. са в размер на 122 128 хил. лв. в т.ч. със степен на изискуемост: до една година – 79 765 хил. лв.; над една година – 42 363 хил. лв.

Задължения към клиенти и доставчици. Към 30.06.2024 г. задълженията към клиенти и доставчици са в размер на 37 193 хил. лв.

Структурата по падеж на задълженията към клиенти и доставчици към 30.06.2024 г. е показана в следващата таблица:

Таблица №12

Задължения по контрагенти	Общ размер на задължението (хил. лв.)	Падеж на задълженията (хил. лв.)				
		Непросрочени	Просрочени до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	над 6 месеца	в т.ч. задължения над 1 година
ТЕРНА АТКД-КЛОН БЪЛГАРИЯ	11 500	11 500	—	—	—	—
ВДХ АД	3 479	3 479	—	—	—	—
ДЗЗД КОСТЕНЕЦ - СЕПТЕМВРИ 2018	3 351	3 351	—	—	—	—
СТЕМО ООД	2 089	2 089	—	—	—	—
ДЗЗД ЖП ТРАНС	1 589	1 589	—	—	—	—
ДЗЗД ОБЕДИНЕНИЕ ИНФРА ИНЖЕНЕРИНГ	1 418	—	1 418	—	—	—
ДЗЗД ЩРАБАГ ДЖИ ПИ РЕЙЛ 2017 ДЗЗД	1 400	1 226	—	—	174	—
ДЗЗД ЕВРО ПЪТ	958	958	—	—	—	—
ТРАКЦИЯ АД	892	—	892	—	—	—

Задължения по контрагенти	Общ размер на задължението (хил. лв.)	Падеж на задълженията (хил. лв)				
		Непросрочени	Просрочени до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	над 6 месеца	в т.ч. задължения над 1 година
БДЖ ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ	851	512	287	50	2	2
ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ ЕАД	782	782	—	—	—	—
ЕСО ЕАД	762	762	—	—	—	—
ЕЛЕКТРОХОЛД ТРЕЙД ЕАД	727	723	4	—	—	—
РВП СОФИЯ ЕООД	673	48	625	—	—	—
ТИНСА ЕООД	583	322	261	—	—	—
НЕКСТ ЛЕВЪЛ КЪМЪРШЪЛ ООД	574	574	—	—	—	—
ДЗЗД ДЖЕН-ДУЙ ЖП ЕЛЕН ПЕЛИН	526	526	—	—	—	—
БДЖ ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ	72	72	—	—	—	—
ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	6 163	3 759	758	390	60	60
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	37 193	32 272	4 245	440	236	62

По дата на падеж тези задължения са, както следва: 86,8% - непросрочени; 11,4% - просрочени до три месеца; 1,2% - от три до шест месеца; 0,6% - над шест месеца.

Задълженията към персонала - текущи задължения по начислени трудови възнаграждения в размер на 14 647 хил. лв. и задължения за социално осигуряване в размер на 6 855 хил. лв.

Задълженията към асоциирани предприятия към 30.06.2024 г. са в размер на 6 156 хил. лв. представляват закупени стрелкови части и други материали от „фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД.

Данъчни задължения в размер на 3 552 хил. лв., в т.ч.: 3 468 хил. лв. разчети за данъци по ЗДДФЛ.

Задължения към финансови предприятия към 30.06.2024 г. са в размер на 1 850 хил. лв. и представляват дължима сума по финансов лизинг за срок от 5 години. Посочената сума над 1 година - 1 208 хил. лв. не е дължима в следващите 12 месеца.

Други текущи задължения в размер на 51 875 хил. лв. От тях 97,9% са задържани суми по договори и получени гаранции за изпълнение на договорите, и останалите 2,1% са от разчети по други задължения с текущ характер и застраховане.

С оглед недопускане забавяне на плащанията във времето е създадена финансово-оперативна организация за съгласуване нивото на извършена работа и преглед на всички текущи документи.

ЗНАЧИМИ ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НКЖИ

НКЖИ участва активно за изпълнението на политиката в областта на транспорта. Отчетените финансови показатели, които позволяват да се измери степента на постигане на общите цели с дългосрочен характер заложи в бизнес програмата на НКЖИ към 30.06.2024 г. са както следва:

Таблица №13

Отчет приходи, хил. лв.	01-06.2024 г.	31.12.2023 г.	Изменение (2024-2023)
Общо приходи	295 908	593 274	297 366
Приходи от Оперативна дейност	294 301	591 740	297 439
Нетна печалба/загуба	-5 881	-14 066	8 185
Баланс, хил. лв.			
Общо активи	5 775 230	5 486 680	288 550
Дълготрайни активи	5 097 083	4 980 261	116 822
Краткотрайни активи	678 147	506 419	171 728

Отчет приходи, хил. лв.	01-06.2024 г.	31.12.2023 г.	Изменение (2024-2023)
Общо пасиви	4 526 037	4 230 801	295 236
Нетекущи пасиви	4 446 272	4 183 378	262 894
Текущи пасиви	79 765	47 423	32 342
Общо Собствен капитал	1 249 193	1 255 879	-6 686
Основен капитал	100 000	100 000	0
Финансов резултат, в т.ч. от минали години	-593 746	-587 865	-5 881
Финансови коефициенти			
Ефективност на разходите	0,98	0,97	0,01
Ликвидност	8,50	10,68	-2,18
Задлъжнялост	3,62	3,37	0,25

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ приключва първо шестмесечие на 2024 г. с *текуща загуба* след данъци в размер на 5 881 хил. лв.

На база направен анализ във връзка с прогнозирания размер на разходите и приходите (без допълнително исканата субсидия) от дейността към 31.12.2024 г. загубата към края на годината ще надхвърли 70 000 хил. лв., финансовите и нефинансовите показатели ще бъдат влошени, Политиката за участието на държавата в публичните предприятия през 2024 г. няма да бъде изпълнена.

Натрупаните непокрити загуби от минали години, без влиянието на текущата към 30.06.2024 г., са в размер на 587 865 хил. лв.

Тези данни индикират съществуването на значителна несигурност, която може да породи съмнение относно възможността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие без продължаващата подкрепа от страна на държавата собственик на Компанията, правителството на Република България, проявление на която са подкрепата на държавата под формата на субсидии и държавни гаранции и на други източници на финансиране.

- *Общите активи* към 30.06.2024 г. отчитат 5,3% ръст, което е доказателство за инвестиционна дейност на предприятието и изпълнението на задълженията за управление и развитие на предоставените от Държавата активи. Общите активи включват: *дълготрайни активи* - дълготрайни материални, нематериални и дългосрочни финансови активи; *краткотрайни активи* - материални запаси, вземания, парични средства и разходи за бъдещи периоди.
- *Общо пасивите* включват: *нетекущи пасиви* – задължения с падеж над 1 година; *текущи пасиви* – провизии и сходни задължения, задължения с падеж до 1 година, финансираня и приходи за бъдещи периоди.
- *Общо собственият капитал* намалява от 1 255 879 хил. лв. към 31.12.2023 г. на 1 249 193 хил. лв. към 30.06.2024 г. Намалението на собственият капитал е основно вследствие от отрицателния финансов резултат за отчетния период.
- *Коефициентите за ефективност на разходите* се изчисляват, като съотношение на общо приходи към общо разходи и позволяват да се определи колко приходи от дейността получава предприятието от използването на единица разходи за същата дейност. Благоприятно за предприятието е коефициентът за ефективност на разходите да расте.
- *Коефициентите за ликвидност* се изчисляват, като съотношение на текущи/краткотрайни активи към текущи пасиви и дават представа колко бързо активите на дадена компания могат да се превърнат в пари. Към 30.06.2024 г. НКЖИ разполага с повече краткотрайни активи, които може да използва за погасяване на текущите си задължения. Високото равнище на коефициента на ликвидност е предпоставка за невъзможността на предприятието да плаща регулярно своите задължения.
- *Коефициентите на задлъжнялост* се изчисляват, като съотношение на общо пасиви към собствен капитал - задължения към собствен капитал и съответно колкото стойността е по-близо до едно, толкова по-малко са привлечените средства.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СКЛЮЧЕНИ СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързаните лица на НКЖИ включват едноличният собственик, асоциирани предприятия, ключовият управленски персонал и държавни предприятия, с които е под общ правителствен контрол чрез министерство на транспорта и съобщенията, което упражнява правата на собственик на капитала на тези дружества. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не се предоставят или получават никакви гаранции.

През отчетния период извършените сделки със свързани предприятия, са както следва:

Сделки с асоциирани и други свързани предприятия

- „фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД – продажба на стоки и услуги за 1 хил. лв., покупки на стоки и услуги за 7 871 хил. лв., получени гаранции по договори през първо шестмесечие на 2024 г. за 3 хил. лв.

Сделки с други свързани лица под общ контрол

- „Холдинг БДЖ“ ЕАД – продажба на стоки и услуги (ползвани площи и др. услуги) за 90 хил. лв., покупки на стоки и услуги за 401 хил. лв.
- „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси, разпределение тягова ел. енергия, ползвани площи) за 23 066 хил. лв., покупка на стоки и услуги (жп карти и др. услуги) за 2 970 хил. лв., получени гаранции по договори през първо шестмесечие на 2024 г. за 304 хил. лв., възникнали съдебни вземания през първо шестмесечие на 2024 г. за 1 хил. лв.
- „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД – продажба на стоки услуги (инфраструктурни такси, разпределение тягова ел. енергия, ползвани площи и др. услуги) за 12 220 хил. лв., покупки на стоки и услуги (превози и др. услуги) за 580 хил. лв., възникнали съдебни вземания през първо шестмесечие на 2023 г. за 7 хил. лв.
- „ТСВ“ ЕАД – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси и др. услуги) за 34 хил. лв., покупки на стоки и услуги (строителни услуги и ремонти) за 4 390 хил. лв.

Сделки с ключов управленски персонал

- Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния съвет на НКЖИ и Генералния директор на Компанията. Доходите на ключовия управленски персонал, са както следва: заплати и други краткосрочни доходи в размер на 176 хил. лв.; осигурителни вноски в размер на 10 хил. лв.

VII. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ е изложено на общите рискове, отнасящи се до всички стопански субекти, заети в транспортния сектор. Управлението на риска на Компанията се осъществява от централната администрация. Приоритет на ръководството е осигуряването на краткосрочни и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост. Компанията не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито издава опции. Управлението на риска е непрекъснат процес, неразделна част от управленския процес. Не е имало промени в политиката за управление на риска относно финансови инструменти през периода.

Рисковете, свързани с развитието на Компанията, се характеризират в следната последователност:

- еистематични, които зависят от колебанията в икономиката като цяло и са присъщи на целия пазар: макроикономически риск; политически риск; лихвен риск и др.;
- несистематични, които представляват частта от общия риск, която е специфична за предприятието и за отрасъла, в който то оперира: секторен (отраслов) риск; бизнес риска; финансов риск; ликвиден риск; оперативен риск.

Макроикономически риск

Макроикономическите рискове, произтичат от общата икономическа среда и се измерват с реализирания икономически растеж, увеличаване/намаляване на производителността и доходите на населението и др. Макроикономическите рискове не могат да бъдат управлявани и контролирани от

ръководния екип на Компанията, но влиянието им може да бъде ограничено чрез събирането и анализирането на текущата информация за макросредата в страната, както и чрез използване на прогнози от независими източници за състоянието на икономиката като цяло.

Политически риск

Политическия риск отразява влиянието на политическите процеси в страната върху стопанския и инвестиционния процес. Постигането на политическа стабилност значително биха намалили влиянието на политическия риск.

По отношение на НКЖИ политическия риск е свързан с политическа дестабилизация на балканския регион, заобикаляне на Република България от международните транзитни потоци.

Лихвен риск

Политиката на НКЖИ е насочена към минимизиране на лихвения риск, който представлява рискът стойността на лихвоносните задължения да варира вследствие на промени на пазарните лихвени проценти.

Компанията спазва условията на поетите споразумения и ангажименти, поради което този риск е сведен до минимум.

Секторен (отраслов) риск

Дейностите на НКЖИ са регламентирани от ЗЖТ, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, международни споразумения за железопътни превози, по които Република България е страна и са съобразени с изискванията на директивите на Европейската комисия.

За НКЖИ секторният риск е свързан с намаляване качество на услугите, аварии и затруднено преминаване през участъци на железопътната инфраструктура, забавяне въвеждането на нови технологии и подобряване на техническото състояние на железопътната инфраструктура, намаляване на средните скорости на движение, което води до загуба на клиенти, изземване на пазарни дялове от конкурентния автомобилен транспорт при пътническите и товарни превози.

Бизнес риск

Бизнес риска намира своето проявление при евентуални неблагоприятни промени на производствените разходи на Компанията, както и таксите/цените, по които предоставя своята услуга. Основен фактор, влияещ върху финансовото състояние на предприятието са таксите за достъп и използване и цената за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт, които се регулират от законовите и подзаконовите нормативни актове и предприятието не може да влияе по никакъв начин на тези такси/цени.

Обемът на превозите също оказва директно влияние върху размера на приходите от предоставяните услуги, с които се покриват разходи за текущо поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура.

Наблюдавания спад в реализираните приходи от продажба на услуги затруднява: изпълнението на дейностите по поддържане на железния път и съоръженията; доставката на нови жп материали (най-вече релси); закупуването на нова и ремонт по наличната механизация за поддържане (лека, средна и тежка) и транспорт на работници и материали.

Предприятието редовно контролира и предприема действия за намаляване на ликвидния риск, посредством установени правила и процедури за събиране на дължимите суми.

Компанията изготвя писма-покани за доброволно уреждане финансовите разчети с БДЖ дружествата. „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД ни уведомява че дружеството е в невъзможност да разплати задълженията си, без отпускане на допълнителна субсидия за 2024 г. с акт на Министерски съвет на Република България. При сегашния темп на плащане от страна на дъщерните дружества на Холдинг БДЖ ЕАД е очевидно, че част от прогнозираните приходи на Компанията, включени в бизнес програмата ще бъдат фактурирани, но има реална опасност да не бъдат изплатени на Компанията и към края на 2024 г. стойността на вземанията ще надхвърли 90 000 хил. лв., а това са средства необходими за текущо поддържане и безопасна експлоатация на железопътната инфраструктура.

Финансовият недостиг на средства поражда риск от невъзможност Компанията да извършва текущи плащания на задължения към персонала и по договори с доставчици през четвърто тримесечие на 2024 г. без съдействието на държавата, в лицето на Министерство на финансите и Министерство на транспорта и съобщенията. НКЖИ предприема действия пред Министерство на транспорта и

съобщенията и Министерство на финансите за осигуряване, с акт на Министерски съвет на Република България на допълнителна субсидия за 2024 г., като е изготвена Финансова обосновка. Чрез този акт ще бъде осигурено необходимото финансиране за нормалното функционално протичане на работните процеси в НКЖИ (достигане на средната брутна работна заплата за страната, както и покриване на постоянните разходи, които не могат да бъдат възстановени, чрез реализираните приходи от дейността) за изграждане на съвременна, надеждна и европейска железопътна инфраструктура.

Финансов риск

Финансовият риск е рискът, който възниква в случаите, когато една компания не може да посрещне своите задължения към банкови финансови институции, както и вземанията и задълженията към нефинансови контрагенти. Причините за това могат да бъдат промените във валутните курсове, лихвените проценти и цените на суровините и материалите, неизпълнение на задължение на контрагент, липса на ликвидни средства за покриване нуждите на предприятието. Всяка една от изброените причини се влияе, както от вътрешната така и от външната среда за предприятието и може да се промени в следствие на това.

Ресурсът от средства от Държавния бюджет определя възможностите на НКЖИ да изпълнява основните си задачи, свързани с: поддържане, експлоатация, развитие, обновяване и модернизация на железопътната инфраструктура; управление на инфраструктурния капацитет; поддържането на нивото на безопасност; подобряване на качеството на железопътната инфраструктура; възстановяване на проектните параметри на железопътната мрежа.

Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява рискът Компанията да не може да погаси в договорения размер и/или срок своите задължения. НКЖИ посреща нуждите си от ликвидни средства, като следи плащанията по погасителни планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци в хода на оперативната дейност.

Нуждата от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди: ежедневно, ежеседмично и на база на 30-дневни прогнози.

Компанията държи пари в брой и по банкови сметки, за да посреща ликвидните си нужди. Средствата за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез безлихвена финансова помощ и финансираня от държавата.

Оперативен риск

Оперативният риск е рискът от финансови загуби, причинени от повреди във вътрешни процеси, системи или процедури. За смекчаване на риска Компанията е приела стабилни системи, процедури, правила за ефективно вътрешно управление.

Рискове свързани с персонала

Количествен и качествен дефицит на персонала най-вече в големите градове и промишлени центрове.

Наличие на свободни работни места, поради липса на мотивация и конкуренция на пазара на труда, от страна на мобилни оператори, енергоразпределителните дружества, метрополитен, строителни фирми, както и отваряне на европейския пазар на труда.

Ситуацията на пазара на труда по отношение липсата на кадри, както на нискоквалифицирани, така и на високо квалифицирани.

Задълбочаваща се тенденция на недостиг на експлоатационен персонал в специфични дейности за НКЖИ, изискващи и правоспособност, на длъжности като Ръководител движение, Техник ръководител група по поддържане на железния път и съоръженията, Техник-механик железопътен транспорт/Осигурителна техника, Техник, електрически системи и мрежи/Контактна мрежа и инженерен персонал във всички дейности.

Очертаваща се неблагоприятна тенденция във възрастовата структура на работната сила – преобладаващата част от персонала са възраст над 50 г.

VIII. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ФИНАНСОВИЯТ ОТЧЕТ

Продължава военния конфликт Русия и Украйна, като някои държави обявиха пакети от санкции срещу Руската федерация. Компанията няма директни експозиции към свързани лица и/или ключови клиенти или доставчици от тези страни. Компанията разглежда тези събития като некоригиращи събития след отчетния период, като не очаква съществени преки ефекти за дейността на Компанията, чийто ефект не може да бъде оценен в момента с достатъчна степен на увереност. Възможни са непреки ефекти – през вериги доставки, цени на суровини и други ресурси, инфлация, трудови ресурси и други, които не бихме могли да оценим на този етап.

С Решение №Ц-18 от 30.06.2024 г. КЕВР определя цена за първа ценова година от петия регулаторен период за услугата „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт“, в сила от 01.07.2024 г.

На основание Заповеди №ПД-166/10.07.2024 г. и №ПД-167/11.07.2024 г. на министъра на транспорта и съобщенията са избрани нови членове на Одитния комитет.

Не са настъпили други събития след края на отчетния период, които да влияят на информацията представена в настоящия финансов отчет за първо шестмесечие на 2024 г. и които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания.

Не са възникнали други коригиращи събития или други значими некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и публикуването му, които да изискват корекция на представените данни или допълнителни оповестявания.

Заложено съгл. чл.59,ал.3 и 4,във връзка с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗЦД

инж. Мария Ценова
Генерален директор

Дата на съставяне: 29.07.2024 г.

МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на ДП "НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"

за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 година

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ		Бележка	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ		Бележка	Сума (в хил. лв.)	
			Текуща година	Предходна година				Текуща година	Предходна година
а			1	2	а			1	2
А. Разходи					Б. Приходи				
1. Намаление на запасите от продукция и незавършено производство					1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:		9	48 358	59 172
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:			41 054	53 420	а) услуги			48 337	59 151
а) суровини и материали		11	16 660	31 069	а) стоки				21
б) външни услуги		12	24 394	22 351	2. Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство			221	95
3. Разходи за персонала, в т.ч.:		13.1	153 831	131 758	3. Разходи за придобиване на активи по стопански начин				
а) разходи за възнаграждения			115 826	98 691	4. Други приходи, в т.ч.:		10	4 629	13 308
б) разходи за осигуровки, в т.ч.:			38 005	33 067	- приходи от финансиране		10.1	241 093	206 952
аа) осигуровки, свързани с пенсии					Общо приходи от оперативна дейност (1+2+3+4)			230 386	196 197
4. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:		17,18	13 206	12 128	5. Приходи от от участия в лъщерни, асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:			294 301	279 527
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:			96 403	97 180	- приходи от участия в предприятия			1 607	1 534
аа) разходи за амортизация			96 403	97 180	6. Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:			1 607	
5. Други разходи, в т.ч.:		14	96 403	97 180	а) положителни разлики от промяна на валутни курсове				
а) балансова стойност на продадените активи			10 458	7 903	Общо финансови приходи (5 + 6)		15	1 607	1 534
Общо разходи за оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4 + 5)			2 571	2 434					
6. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи, в т.ч.:			301 746	290 261					
- отрицателни разлики от промяна на валутни курсове			2	4					
7. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:			2	4					
Общо финансови разходи (6 + 7)			41	45					
8. Печалба от обичайна дейност		15	43	49					
Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)			-	-					
9. Счетоводна печалба (общо приходи - общо разходи)			301 789	290 310				5 881	9 249
10. Разходи за данъци от печалбата			-	-					
11. Отгочени данъци			-	-					
12. Печалба (8 - 9 - 10)		16	-	-					
Всичко (Общо разходи + 10 + 11 + 12)			-	-					
			301 789	290 310				5 881	9 249
								301 789	290 310

Съставител:

Закрито с вкл. № 59 от 3 и
Лидия Давидова

Ръководи:

Закрито с вкл. № 59 от 3 и
(инж. Митр)

МЕЖДУИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на ДП "НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"
към 30.06.2024 година

АКТИВ			ПАСИВ		
РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ		Бележка	РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ		Бележка
		Сума (в хил. лв.)			Сума (в хил. лв.)
		Текуща година I			Текуща година I
		Преходна година 2			Преходна година 2
А. Записан, но невнесен капитал			А. Собствен капитал		
Б. Невекстни (дълготрайни) активи			Б. Невекстни (дълготрайни) активи		
I. Нематериални активи			I. Нематериални активи		
1. Концесии, патенти, лицензи, търговски марки,			1. Други активи		
II. Дълготрайни материални активи			II. Дълготрайни материални активи		
1. Земи и сгради, в т.ч.:			1. Земи и сгради, в т.ч.:		
- земи		432 408	- земи		391 880
- сгради		335 239	- сгради		391 880
2. Машини, производствено оборудване и апаратура		97 169	2. Машини, производствено оборудване и апаратура		310 521
3. Съоръжения, транспортни средства и други		141 841	3. Съоръжения, транспортни средства и други		(898 386)
4. Препоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изпъкване		2 543 167	4. Препоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изпъкване		(587 865)
Общо за група I:		1 976 200	Общо за група I:		(5 881)
III. Дълготрайни финансови активи			III. Дълготрайни финансови активи		
1. Акции и дялове в предприятия от група		5 093 616	1. Акции и дялове в предприятия от група		1 249 193
2. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия		2 883	2. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия		36 991
3. Други дълготрайни финансови активи		2 888	3. Други дълготрайни финансови активи		83 919
Общо за група II:		7 986 511	Общо за група II:		83 919
IV. Оперативни дългични			IV. Оперативни дългични		
V. Текущи (краткотрайни) активи			V. Текущи (краткотрайни) активи		
I. Материални запаси			I. Материални запаси		
1. Суровини и материали		79 062	1. Суровини и материали		1 208
2. Производства и стоки, в т.ч.:		505	2. Производства и стоки, в т.ч.:		37 193
- продукция		495	- продукция		15 466
- стоки		10	- стоки		-
Общо за група I:		79 567	Общо за група I:		-
II. Вземания			II. Вземания		
1. Вземания от клиенти и доставчици, в т.ч.:			1. Вземания от клиенти и доставчици, в т.ч.:		
над 1 година		106 026	над 1 година		6 156
2. Вземания, свързани с асоциирани и смесени, в т.ч.:		53 898	2. Вземания, свързани с асоциирани и смесени, в т.ч.:		301
над 1 година		1 607	над 1 година		301
3. Други вземания, в т.ч.:		-	3. Други вземания, в т.ч.:		-
над 1 година		24 364	над 1 година		66 966
Общо за група II:		131 997	Общо за група II:		31 014
III. Инвестиции			III. Инвестиции		
IV. Парични средства, в т.ч.:			IV. Парични средства, в т.ч.:		
- брой		5	- брой		35 952
- в безплатни сметки (депозити)		466 578	- в безплатни сметки (депозити)		14 647
Общо за група IV:		466 583	Общо за група IV:		18 982
Общо за РАЗДЕЛ В:		678 147	Общо за РАЗДЕЛ В:		18 982
Г. Разходи за бъдещи периоди			Г. Разходи за бъдещи периоди		
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)		157	СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)		122 128
СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		5 775 230	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		79 765
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)		5 775 230	СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)		42 363
СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		335	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		37 481
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)		5 775 230	СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)		4 021 152
СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		5 775 230	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		3 835
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)		5 775 230	СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)		4 024 987
СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		5 775 230	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		5 486 680

Приложенията на съответните страници са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

Дата на съставяне: 29.07.2024 г.

Съставител:

(Лидия Давидова)

Записано съгласно чл. 133 и
чл. 134 от ЗОД

(Лидия Давидова)

Записано съгласно чл. 133 и
чл. 134 от ЗОД

Ръководител

(инж. Май)

МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
на ДП "НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"
за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 година

Показатели	Записан капитал	Резерв от последващи оценки	РЕЗЕРВИ		Финансов резултат от минали години		Текуща печалба/(загуба)	Общо собствен капитал
			Други резерви	Неразпределена печалба	Непокрита (загуба)			
а	1	2	3	4	5	6	7	
1. Салдо в началото на отчетния период	100 000	1 351 185	392 559	306 710	(880 509)	(14 066)	1 255 879	
2. Изменения за сметка на собствениците, в т.ч.:	-	-	(679)	-	-	-	(679)	
- увеличение	-	-	69	-	-	-	69	
- намаление	-	-	(748)	-	-	-	(748)	
3. Финансов резултат за текущия период	-	-	-	-	-	(5 881)	(5 881)	
4. Други изменения в собствения капитал	-	(126)	-	3 811	(17 877)	14 066	(126)	
5. Собствен капитал към края на отчетния период	100 000	1 351 059	391 880	310 521	(898 386)	(5 881)	1 249 193	

Приложенията на съответните страници са неразделна част от настоящият индивидуален финансов отчет.
Дата на съставяне: 29.07.2024 г.

Съставител: РЪКОВО
(инж. Мария Генчева)

(Лидия Давидова)

Заложено съгл. чл.59,ал.3 и 4 на Закона за финансов отчет, ЗЗООД
Заложено съгл. чл.59,ал.3 и 4 на Закона за финансов отчет, ЗЗООД

МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ
ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД
на ДП "НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА"
за периода 01.01.2024 - 30.06.2024 година

Наименование на паричните потоци	Бележка	Текущ период		Предходен период	
		постъпления	плащания	постъпления	плащания
		1	2	4	5
А. Парични потоци от основна дейност	а				
Парични потоци, свързани с търговски контрагенти		136 604	106 356	123 646	74 571
Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения		11	149 321	5	128 013
Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденди и други подобни			7	-	1
Парични потоци от положителни и отрицателни валутни курсови разлики			2	-	4
Други парични потоци от основна дейност		191	5 122	739	4 197
Всичко парични потоци от основна дейност (А)		136 806	260 808	124 390	206 786
Б. Парични потоци от инвестиционна дейност					
Парични потоци, свързани с дълготрайни активи		2 724	167 320	1 909	76 381
Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденди и други подобни		500	-	-	-
Всичко парични потоци от инвестиционна дейност (Б)		3 224	167 320	1 909	76 381
В. Парични потоци от финансовая дейност					
Плащания на задължения по лизингови договори	25.2	-	287	-	44
Парични потоци от лихви, комисионни, дивиденди и други подобни	25.2	-	35	-	277
Други парични потоци от финансовая дейност	27.2	464 426	-	262 119	-
Всичко парични потоци от финансовая дейност (В)		464 426	322	262 119	321
Г. Изменения на паричните средства през периода (А + Б + В)		604 456	428 450	388 418	283 488
Д. Парични средства в началото на периода					
Е. Парични средства в края на периода	22				
				466 583	509 783

(хил. лв.)

Приложенията на съответните страници са неразделна част от настоящият индивидуален финансов отчет.

Дата на съставяне: 29.07.2024 г.

Съставител:

(Лидия Давидова)

Зачерено с едн. чл. 59, ал. 3 и 4, д-ва
връзка с чл. 4, ал. 1, т. 3 от ЗЗД

Зачерено с едн. чл. 59, ал. 3 и 4, д-ва
връзка с чл. 4, ал. 1, т. 3 от ЗЗД

Ръководител
(инж. Мария Генова)

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ МЕЖДИННИЯ ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

1. Правен статут

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура” (НКЖИ или Компанията) е създадена в България в съответствие с изискванията на Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 г. и е регистрирана с решение на Софийски градски съд №1 от 15 януари 2002 г., вписана в търговския регистър по фд №23/2002 г. под №948.

Седалището и адресът на управление на Компанията са: Република България, гр. София, Столична община, район Сердика, бул. „Княгиня Мария Луиза“ №110.

Компанията е създадена при преобразуване на Национална компания „Български държавни железници” (НК БДЖ) чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 г. НКЖИ е правопреемник на отделените активи и пасиви от НК БДЖ в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура, съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 г.

2. Собственост и управление

Едноличен собственик на капитала на Компанията е Българската държава чрез Министерство на транспорта и съобщенията (МТС).

Органи на управление на Компанията са: министър на транспорта и съобщенията, Управителен съвет (УС) и генерален директор.

В Компанията е назначен Одитен комитет със заповед на министъра на транспорта и съобщенията.

Управителният съвет на НКЖИ е в състав:

- За периода от 01.01.2024 г. до 24.04.2024 г.: Камен Диков, Васко Балабанов и Мария Генова;
- За периода от 25.04.2024 г. до 30.06.2024 г.: Емилия Никова, Васко Балабанов и Мария Генова.

Генерален директор на Компанията е: Мария Генова.

Одитният комитет е в състав:

- За периода от 01.01.2024 г. до 04.01.2024 г.: Катя Атанасова, Борис Йовчев и Мая Шишкова;
- За периода от 05.01.2024 г. до 16.06.2024 г.: Борис Йовчев и Мая Шишкова;
- За периода от 17.06.2024 г. до 30.06.2024 г.: Мая Шишкова.

В НКЖИ като структури са обособени административно-стопански звена: Управление на движението на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив, Железопътни секции (ЖПС) – 6 звена в София, Враца, Горна Оряховица, Шумен, Пловдив и Бургас, Поделение „Електроразпределение” (ЕРП), Поделение „Сигнализация и телекомуникации” (СиТ) и Център за професионална квалификация (ЦПК).

3. Предмет на дейност

НКЖИ осигурява използването на железопътната инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия и управлява влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност. За целта Компанията

извършва дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура; приема всички заявки за превоз от превозвачите и разработва графици за движение на влаковете, съгласувано с превозвачите, а за пътническите превози – и с общините. Компанията събира инфраструктурни такси в размер, определен съгласно методика за изчисляване на инфраструктурните такси, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта и съобщенията.

В Методиката са дефинирани два компонента на таксата: 1.) такса за преминаване по железопътната инфраструктура и 2.) такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия.

На основание лиценз №Л-327-19/17.05.2010 г., поделение „Електроразпределение” (ЕРП) считано от 01.01.2013 г. разпределя тягова ел. енергия на жп превозвачи по разпределителни мрежи на железопътния транспорт, издаден от ДКЕВР (преименувана на КЕВР). Лицензията е единствена за територията на страната и е за срок от 35 години.

НКЖИ има дъщерно дружество „ТРЕН” ЕООД (дъщерното дружество) с предмет на дейност: търговия на електрическа енергия, след предоставен лиценз от КЕВР, (допълнено с Решение №2 от 22 октомври 2007 г.) икономическо и финансово обслужване на трети лица, маркетингова дейност, търговска реализация на разрешени със закон стоки в страната и чужбина, покупка на стоки и други вещи с цел препродажба в първоначален, преработен или обработен вид, предприемачество, инженеринг, търговско представителство и посредничество, складови стоки, лизинг, сделки с недвижими имоти, извършване на сделки и услуги незабранени със закон в страната и чужбина, спедиторски и превозни сделки, външноикономическа и външнотърговска дейност, съответстващи на българското законодателство и международни договорни изисквания, както и дейност и услуги, незабранени със закон. Дружеството извършва продажба на електрическа енергия въз основа на лицензия за търговия с електрическа енергия №Л-490-15 от 13 юли 2017 г., издадена от Комисия за енергийно и водно регулиране на Република България за срок от 10 години до м.06.2020 г.

Дъщерното дружество приключва дейността си „Търговия на електрическа енергия“ на основание решение на Управителния съвет на НКЖИ от 11.06.2020 г. за прекратяване на търговската дейност на дружеството и обявяването му в ликвидация, и на основание заповед №ПД-137/17.07.2020 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията (старо наименование), с която е разрешено на ръководството на НКЖИ да прекрати дейността на „ТРЕН“ ЕООД. Това обстоятелство е вписано в Агенцията по вписванията – търговския регистър на 29.10.2020 г. На основание Решение на УС на НКЖИ, взето с протокол №12-10/21 от 27.10.2021 г., срокът на ликвидацията на дружеството е удължен с една година до 30.10.2022 г. и с Решения на УС на НКЖИ, взети с протоколи №31-10/22 от 21.10.2022 г. и №35-10/23 от 25.10.2023 г., срокът на ликвидация на дъщерното дружество „ТРЕН“ ЕООД е удължаван с по една година, считано съответно от 30.10.2022 г. и 30.10.2023 г.

4. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяко тримесечие, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на НКЖИ към отчетния период, финансовите резултати и паричните потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на междинен финансов отчет към 30 юни 2024 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за

целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

II. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА МЕЖДИННИЯ ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И ПРИЛОЖЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

5. База за изготвяне на финансовия отчет

Междинният индивидуален финансов отчет на Компанията е изготвен в съответствие с българското счетоводно законодателство за 2024 г.:

- Закон за счетоводството (ЗСч);
- и
- при спазване на всички приложими изисквания на Националните счетоводни стандарти (НСС), така както са приети за прилагане в България.

Формата, структурата и съдържанието на съставните части на финансовия отчет са определени в Националните счетоводни стандарти (НСС).

Компанията води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като нейна отчетна валута за представяне. Данните във финансовия отчет и пояснителните приложения към него са представени в хиляди лева (*В хиляди лева*).

Този финансов отчет е Междинен индивидуален финансов отчет на Компанията.

Компанията изготвя и Междинен консолидиран финансов отчет.

5.1. Промени в базата за изготвяне на финансовия отчет

Компанията прилага база за изготвяне на финансовите си отчети: Национални счетоводни стандарти (НСС).

Компанията не е извършвала промени в базата за изготвяне на финансовите си отчети и в счетоводната си политика за отчетния период, оповестена по-долу.

5.2. Действащо предприятие

Финансовите отчети са изготвени на база на предположението, че НКЖИ ще продължи да съществува като действащо предприятие.

Компанията отчита загуба от дейността си за първо шестмесечие на 2024 г. в размер на 5 881 хил. лв., като натрупаните непокрити загуби от предходни периоди, без влиянието на текущия финансов резултат към 30 юни 2024 г., са 587 865 хил. лв. Тези данни индикират съществуването на значителна несигурност, която може да породви съмнение относно възможността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на държавата под формата на субсидии и държавни гаранции и на други източници на финансиране.

5.3. Приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет, съгласно НСС, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на финансовия отчет. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

5.4. Сравнителни данни

В междинния индивидуален финансов отчет, включващ: индивидуален счетоводен баланс, индивидуален отчет за приходи и разходи и индивидуален отчет за паричните потоци, е представена съответната сравнителна информация за един предходен отчетен период по

отношение на всеки раздел, група и статия в тях. Там където е направена корекция или рекласификация в сравнимата информация е оповестено в настоящото приложение, а когато е невъзможно да се извърши корекция се оповестява причината, поради която това практически е невъзможно.

5.5. Отчетна валута и признаване на курсови разлики

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменния курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменния курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 30 юни те се оценяват в български лева като се използва заключителния курс на БНБ.

Българският лев е с фиксиран курс към евро при съотношение 1 евро = 1.95583 лв.

Курсът на българския лев към щатски долар (USD), валиден за 30.06.2024 г. е 1.82702 лв. (30.06.2023 г.: 1.79995 лв.).

6. Значими счетоводни политики

6.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно НСС. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Представянето на финансов отчет, съгласно НСС, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

Съгласно чл. 2, ал. 1, т.3 от Закон за публичните предприятия, НКЖИ е публично предприятие, което следва да изготвя тримесечни и годишни финансови отчети, анализи и доклади и да ги предоставя на органа, упражняващ правата на държавата, и на Агенцията за публичните предприятия и контрол.

6.2. Представяне на финансовия отчет

Междинният индивидуален финансов отчет е представен в съответствие със СС 1 „Представяне на финансови отчети“, в който са определени формите, структурата и съдържанието на съставните части на финансовия отчет.

В междинния индивидуален счетоводен баланс се представят два сравнителни периода, когато Компанията:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет,

и това има съществен ефект върху информацията в междинния индивидуален счетоводен баланс към началото на предходния период.

6.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Компанията по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна

банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката. Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

6.4. Приходи

Приходите включват приходи от инфраструктурни такси: такси за преминаване по жп инфраструктурата и такси за използване на електрозахранващо оборудване; разпределение на тягова електроенергия; продажба на активи и предоставяне на услуги.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Компанията.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Компанията, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

6.4.1. Приходи от инфраструктурни такси

Инфраструктурните такси се определят съгласно Методика за изчисляване на инфраструктурните такси, т. 1 „Пакет за минимален достъп” от Приложение II „Услуги, предоставяни на железопътните предприятия” на Директива 2012/34/ЕС, чл. 31, §3 от Европейския парламент и от Съвета. В Методиката са дефинирани два компонента на таксата: 1.) такса за преминаване по железопътната инфраструктура и 2.) такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия. Регламентирана е и такса за заявен и неизползван капацитет, приходите от която се признават като приходи от заявен и неизползван капацитет и се представят като други услуги (пояснителна бележка 9.3).

Приходите от инфраструктурни такси се признават месечно, както следва:

6.4.1.1. Такси за преминаване по жп инфраструктурата – на база ежемесечни отчети за действително преминалите километри (брутотонкилометри и влачкилометри) по железопътната инфраструктура.

6.4.1.2. Такси за използване на електрозахранващо оборудване – на база ежемесечни отчети за действително разпределената и потребена електрическа енергия по отчети от електромерите в локомотивите.

6.4.2. Приходи от разпределение на тягова ел. енергия

Приходи от разпределение на тягова ел. енергия на железопътни превозвачи се признават месечно, на база реално потребено количество ел. енергия по количества, отчетени чрез електромери и признати с протоколи по превозвачи, оценени по действащи цени, утвърдени със съответните решения на КЕВР (пояснителна бележка 9.2).

6.4.3. Предоставяне на услуги

Приходи от наеми и други се признават при тяхното възникване на база на линейния метод за периода на договора. Всички услуги, регламентирани с Наредба №41, които НКЖИ предоставя на жп превозвачи, се предоставят като приходи от други услуги.

6.4.4. Продажба на активи

Продажбата на материали основно включва продажба на скрап. Приход се признава, когато Компанията е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените материали. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел материалите без възражение. Сумата на получената продажна цена, съгласно договора за продажба на материали (скрап), се признава на приход за периода, в който се осъществи продажбата и се прехвърли собствеността. За договори, за които към края на отчетния период не е прехвърлена собствеността, приходът се отсрочва и се представя като отсрочен приход в междинния индивидуален счетоводен баланс на ред „Приходи за бъдещи периоди”.

Продажбата на дълготрайни активи включва продажба на недвижими имоти и движими вещи. Прехвърлянето на собствеността на продадените недвижими имоти се извършва с подписването на договора за покупко-продажба и съответните съгласувателни процедури, когато това е необходимо по местонахождение на имота и купувача, а за движими вещи – при подписването на договора за покупко-продажба между генералния директор на Компанията и купувача.

6.4.5. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

6.5. Разходи

6.5.1. Оперативни разходи

Разходите в Компанията се признават в момента на тяхното възникване на база на принципите на начисляване и съпоставимост на разходите с приходите.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущи разходи през периода, за който същите се отнасят.

6.5.2. Разходи за лихви и разходи по заеми

Финансовите разходи се включват в отчета за приходите и разходите, и се състоят от: лихвени разходи, банкови такси и разходи от курсови разлики от преоценка на валутни позиции.

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите за лихви, свързани с оценката на пенсионните задължения се признават и представят като за разходи за лихви.

6.6. Нематериални активи

В Нематериалните активи са включени: софтуер, патенти, лицензи и други нематериални активи, използвани в Компанията.

Отчитането на нематериалните активи се извършва съгласно СС 38 „Нематериални активи“.

Първоначално оценяване

Първоначалната оценка при придобиване на нематериални активи се извършва по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение. За

придобитите след 01.01.2008 г. нематериални активи Компанията прилага стойностен праг на същественост – 700 лева.

Последващи разходи

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за приходите и разходите през периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално установената стандартна ефективност и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Методи на амортизация

Амортизацията се признава в междинния индивидуален отчет за приходите и разходите по линейния метод, съгласно СС 4 „Отчитане на амортизациите“, за периода на полезния живот на дълготрайните нематериални активи.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• софтуер	2 години
• други нематериални активи	7 години
• активи с ограничен срок на ползване	срокът за ползване, определен в договор или друг документ към момента на придобиването

Начисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е въведен в употреба.

Начисляването на амортизацията се преустановява от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е изведен от употреба.

Обезценка на активи

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Загубите от обезценка се включват като разход в междинния индивидуален отчет за приходи и разходи.

6.7. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи включват земи, сгради, съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар, компютърна техника и други, които са необходими за текущата дейност на Компанията и които се очаква да носят икономическа изгода повече от един отчетен период.

Отчитането на дълготрайните материални активи се извършва съгласно СС 16 „Дълготрайни материални активи“.

В дълготрайните материални активи са включени сумите на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни материални активи, включително размерът на авансовите плащания. Стойността на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи включва стойността на материалите, на външните услуги, прекия труд и съответна част от общопроизводствените разходи.

Обектите на железопътната инфраструктура и земята, върху която са изградени или която е предназначена за изграждането им, са публична държавна собственост. Те не могат да бъдат отчуждавани, ипотекирани или да се предоставят като друго обезпечение.

Когато съставна част от дълготрайните материални активи съдържа значими компоненти, които имат различен срок на полезен живот, те се отчитат като отделни дълготрайни материални активи.

Първоначално оценяване

Първоначалната оценка при придобиване на дълготрайни материални активи се извършва по цена на придобиване и всички преки разходи, свързани с привеждане на актива в състояние за използване.

За придобитите активи след 01.01.2008 г. Компанията е определила стойностен праг от 700 лева, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третира като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващи разходи

С последващите разходи, свързани с отделен дълготраен материален актив, се коригира балансовата стойност на актива, когато е вероятно Компанията да има икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, през който са направени.

Видовете последващи разходи и методите на тяхното определяне и счетоводно отразяване са включени в приетите „Правила за последващи разходи на заведени дълготрайни материални активи, с които се завишава отчетната им стойност“.

Последващите разходи, с които се завишава стойността на придобиване на даден дълготраен материален актив, се отчитат като подактиви към основния дълготраен материален актив с отделни дати на капитализация и полезен живот.

Оценка след първоначално признаване

След първоначалното признаване като актив всеки отделен дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Считано от 01.01.2018 г. Компанията е избрала и приела да прилага база за изготвяне на финансовите си отчети по Националните счетоводни стандарти (НСС), съгласно решение на Управителния съвет на НКЖИ, като е променила използваната база за изготвяне на финансови отчети по Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), и е приложила изискванията на СС 42 „Прилагане за първи път на националните счетоводни стандарти“.

Към 01.01.2005 г. и 01.01.2012 г. са извършени преоценки на земи, сгради и съоръжения по справедлива стойност на Компанията, по реда на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ с помощта на лицензиран независим оценител по справедлива стойност. Съгласно СС 42, когато активите са били преоценявани по реда на МСС 16, тяхната преоценена стойност може да не се преизчислява, а да се приеме като приета стойност във встъпителния баланс към датата на преминаване към НСС. Натрупаният преоценъчен резерв се освобождава по реда на т.13.2 изречение първо от ПЗР на СС 16.

Методи на амортизация

Амортизацията се признава в междинния индивидуален отчет за приходите и разходите по линейния метод, съгласно СС 4, за периода на полезния живот на дълготрайните материални активи. Земята и поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни материални активи, включително размерът на авансовите плащания, не се амортизират.

Амортизируемата сума на дълготрайните активи се определя, като от стойността на придобиването им се приспадне тяхната остатъчна стойност.

Остатъчната стойност на дълготрайните активи се определя съгласно приетите „Правила за определяне на остатъчната стойност на дълготрайните материални активи при завеждането им в експлоатация“. Остатъчна стойност на амортизируем актив не се посочва, ако същата е незначителна по размер или процентно съотношение спрямо отчетната му стойност. Степента

на значимост на остатъчната стойност се определя от отговорните технически лица към момента на въвеждане на съответните активи в експлоатация.

Начисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е въведен в употреба.

Начисляването на амортизацията се преустановява от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е изведен от употреба.

Полезният живот на дълготрайните материални активи се определя в съответствие с предполагаемия срок на физическото и моралното им износване, спецификата и бъдещите намерения за тяхната фактическа употреба.

Полезният живот на дълготрайните материални активи се преразглежда веднъж годишно при извършване на пълна годишна инвентаризация на активите и пасивите на Компанията.

При установени изменения във физическото и моралното износване или експлоатационната необходимост на дадени дълготрайни материални активи, полезният им живот се коригира, като се посочва нов предполагаем срок, през който същите ще останат във фактическа употреба, считано от датата, от която промяната влиза в сила.

На основание извършената промяна се преизчислява и актуализира общият полезен живот в основните данни на дълготрайните активи, обхващащ периода от датата на въвеждането им в експлоатация до изтичането на предполагаемия срок, през който се очаква същите да бъдат във фактическа употреба.

Промяната на полезния живот влиза в сила от 01.01. на следващата календарна година.

Разходите за амортизация са включени в междинния индивидуален отчет за приходите и разходите на ред „Разходи за амортизация”.

Обезценка на дълготрайни материални активи

Балансовите стойности на ДМА подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовите стойности биха могли да се отличават съществено от възстановимата им стойност. При наличие на такива индикатори балансовите стойности се коригират до възстановимите стойности на съответните активи.

Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се признават в междинния индивидуален отчет за приходи и разходи.

Извеждане от експлоатация на дълготрайни материални активи

При отпадане от експлоатационна необходимост на дълготрайните материални активи за повече от 12 месеца, през които от тях не се черпи икономическа изгода, същите се извеждат от употреба. Активите се рекласифицират в съответния клас, предназначен за активи извън експлоатация и начисляването на счетоводни амортизации се преустановява от месеца, следващ месеца, през който са изведени от употреба.

Извеждането от употреба на дълготрайни материални активи се извършва на основание одобрен доклад и издадена заповед на генералния директор на Компанията.

Връщане в експлоатация на изведени от употреба дълготрайни материални активи

При връщане обратно в експлоатация на изведени от експлоатация дълготрайни материални активи, същите се рекласифицират в съответния клас, към който се отнасят и начисляването на счетоводни амортизации се възобновява от месеца, следващ месеца, през който са върнати в експлоатация.

Връщането в експлоатация на дълготрайни материални активи, изведени от употреба, се извършва на основание одобрен мотивиран доклад и издадена заповед на генералния директор на Компанията.

Отписване на дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи се отписват, когато не се очакват бъдещи икономически изгоди от използването им, чрез бракуване, продажба или безвъзмездно прехвърляне.

При частично отписване на дълготрайни материални активи отчетната стойност, подлежаща на отписване, се прехвърля в отделен подактив към основния дълготраен материален актив. Сумите на натрупаната амортизация, остатъчна стойност и преоценъчен резерв се разпределят пропорционално между отписаната и оставащата в употреба част на актива, на база отчетните им стойности.

Отписването на дълготрайни материални активи се извършва на основание Решения на Управителния съвет на Компанията.

6.8. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Компанията.

Контрол съществува, когато контролиращото предприятие притежава властта, директно или индиректно, да управлява финансовата и оперативна политика на друго предприятие (контролирано), в резултат на обстоятелствата:

- притежава мнозинство от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие (дъщерно предприятие);
- е акционер или съдружник в дъщерното предприятие и има право да назначава или да освобождава мнозинството на членовете на административното ръководство и/или членовете на управителния или надзорния съвет на друго предприятие (дъщерно предприятие);
- има право да упражнява господстващо влияние върху предприятие (дъщерно предприятие), в което е акционер или съдружник по силата на договор или клауза в учредителния му акт;
- е акционер или съдружник, притежаващ най-малко 20 на сто или повече от правата на глас в друго предприятие, и мнозинството на членовете на административното ръководство и/или членовете на управителния или надзорния съвет на другото предприятие, които са заемали длъжностите си през последните два отчетни периода и до датата на съставяне на консолидираните финансови отчети, са назначени единствено по силата на упражняване на правата на глас;
- единствено то контролира мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие (дъщерно предприятие) по силата на договор с други акционери или съдружници в предприятието;
- има правомощията да упражнява или действително да упражнява доминиращо влияние или контрол върху дъщерното предприятие;
- предприятието майка и дъщерното предприятие се управляват общо от предприятието майка.

В междинния индивидуален финансов отчет Компанията представя инвестиция в дъщерно предприятие, отчетена по себестойността метод.

Компанията признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите междинни индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото ѝ да получи дивидента.

6.9. Инвестиции в асоциирани и други свързани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Компанията е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. В междинния индивидуален финансов отчет инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод. Други свързани предприятия са тези предприятия, в които Компанията има малцинствено участие.

Компанията признава дивидент от асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите междинни индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото ѝ да получи дивидента.

6.10. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, продукцията, незавършено производство и материали втора употреба.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност, като разликата се отчита като други текущи разходи за дейността.

Доставната стойност на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването и преработката, както и от други разходи, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси.

Нетната реализируема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и очакваните разходи по продажбата. В случай, че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализируема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализируема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на другите разходи за периода, в който възниква възстановяването.

Текущото заприходяване на материали втора употреба се извършва на база издадена вътрешна заповед, в случаите на ликвидация и брак на активи, полезните материали от които могат да бъдат повторно използвани.

Себестойността на продукцията се определя от стойността на употребените материали, разходите за преработка и другите разходи, свързани с производството на съответната продукция.

Материалните запаси се отписват по метода на конкретно определената стойност, когато тяхното потребление засяга конкретни обекти по договори. Когато няма условия за прилагане на метода на конкретно определената стойност, се прилага средно-претеглена стойност, формирана на ниво структурно звено.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответния приход.

В края на отчетния период се прави оценка на нетната реализируема стойност на материалните запаси. Когато отчетната стойност на материалните запаси е по-висока от нетната реализируема стойност, тя се отчита като други текущи разходи.

6.11. Обезценка на активи

Обезценка на активи, съгласно СС 36 „Обезценка на активи“ се извършва най-малко веднъж в края на отчетния период във връзка с изготвяне на годишни финансови отчети.

Преглед за обезценка на активите се извършва, като:

- определя се дали са налице условия и индикатори за обезценка на актива;

- определя се възстановимата стойност на актива;
- определя се загубата от обезценка на актива.

При определяне на необходимостта от обезценка на активи Компанията прилага принципа за същественост.

Загубата от обезценка на актива се признава веднага като текущ разход.

Загубата от обезценка на актива се коригира в следващи отчетни периоди, само когато е настъпила промяна в очакванията, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка.

При възстановяването на загубата от обезценка преносната стойност на актива не следва да превишава преносната стойност, която би била определена, при положение че в предходни години не е била признавана загуба от обезценка.

6.12. Свързани лица

Съгласно приложимия СС 24 „Оповестяване на свързани лица“, Компанията е във взаимоотношения на свързани лица, когато:

- контролира пряко друго предприятие;
- упражнява пряко значително влияние върху другото предприятие;
- упражнява чрез едно или повече предприятия значително влияние върху друго предприятие;
- е член на ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие или на предприятието майка на отчитащото се предприятие;
- предприятието и отчитащото се предприятие са членове на една и съща група;
- и двете предприятия са съвместни предприятия на едно и също трето лице;
- предприятието е контролирано или контролирано съвместно от лице, свързано с отчитащото се предприятие;
- лице, свързано с отчитащото се предприятие, което упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие, упражнява значително влияние върху предприятието или е член на ключов ръководен персонал на предприятието (или на предприятието майка).

В междинния индивидуален финансов отчет се оповестяват видът на сделките и сумите на неуредените разчети по сделките със свързани лица.

6.13. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Компанията стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

6.13.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, същите са класифицирани в следните категории: кредити и вземания;

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в собствения капитал на Компанията.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Компанията, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от другите вземания на Компанията са към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на междинния индивидуален финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от оценения кредитен риск на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност.

Несъбираемите вземания се отписват, когато се установят правните основания за това.

Загубата от обезценка на търговски вземания се представя в междинния индивидуален отчет за приходи и разходи като „Разходи за обезценка“ на ред „Други разходи“.

Възстановените разходи от обезценка на събрани обезценени търговски вземания в предходни периоди, се представят на ред „Други приходи“.

6.13.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Компанията включват финансов лизинг, търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи свързани с лихви и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в разходите като „Финансови разходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизируема стойност.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

6.14. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки. Междинният индивидуален отчет за паричните потоци се изготвя съгласно изискванията на т.3 на СС 7 „Отчети за парични потоци“ по прекия метод.

За целите на изготвянето на междинния индивидуален отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20% или 9%);
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност;
- платеният/възстановеният ДДС по покупки/продажби на дълготрайни активи се посочва като плащане към/от доставчици/клиенти към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

За целите на изпълнение на условията на железопътни инфраструктурни проекти, финансирани от Европейски фондове при споделено управление (ЕФСУ) и други Международни

финансиращи институции (МФИ), НКЖИ извършва безналични разплащания с контрагенти със средства получени от Кохезионен фонд и Европейски фонд за регионално развитие, включени в системата на електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) чрез сметка, титуляр на която е Управляващият орган към МТС, който финализира разплащанията.

Всички трансакции, извършени чрез системата СЕБРА, посочени по-горе, не са включени в междинния индивидуален отчет за паричния поток, а са представени като безналични плащания.

6.15. Данъчно облагане

Текущите данъци върху печалбата се определят на годишна база в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство - Закон за корпоративното подоходно облагане.

6.16. Отчитане на лизингови договори (като лизингополучател)

В съответствие с изискванията на СС 17 „Лизинг” правата и рисковете свързани със собствеността върху актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя.

Счетоводните приходи и разходи при отчитането на експлоатационните договори за лизинг, става на линейна база за целия период на договора, дори и когато постъпленията не се получават на тази база.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в междинния индивидуален счетоводен баланс на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В междинния индивидуален счетоводен баланс се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с приетата счетоводна политика за аналогични собствени активи.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи за външни услуги за срока на договора. Разходите, свързани с оперативния лизинг се признават в текущи разходи в момента на възникването им.

6.17. Основен капитал и резерви

Основният капитал отразява балансовата стойност на имуществото към 30.11.2001 г. съгласно параграф 4 от ПЗР на Закона за железопътния транспорт, предоставено на Компанията като правопреемник на Национална компания „Български държавни железници” и отнасящо се до железопътната инфраструктура.

Другите резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници” съгласно Разделителен протокол към 31 декември 2001 г. Измененията в тях са свързани с нетекущи активи, получени от или върнати по решения на едноличния собственик и държавата.

Преоценъчният резерв е формиран от разлики между балансовата и справедливата стойност на дълготрайни материални активи към датата на преоценка, оценявани последващо по преоценена стойност преди преминаване от база на отчитане МСФО към база на отчитане НСС (пояснителна бележка 23.3).

С преминаване към база на отчитане НСС, Компанията отчита последващо дълготрайните материални активи по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

6.18. Доходи на персонала

Компанията отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали от неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в

рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионното, здравно и срещу безработица осигуряване.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда (КТ) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, работникът или служителът има право на обезщетение съгласно чл. 222, ал. 3 от КТ и Компанията е задължена да му изплати обезщетение в размер на две брутни месечни трудови възнаграждения. В случай че работникът или служителът е работил в Компанията или в системата на БДЖ през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на размери, посочени в пояснителна бележка 13.2.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс.

Ръководството на Компанията оценява с помощта на независим актюер настоящата стойност на задължението си за изплащане на обезщетения при пенсиониране на персонала, произтичащи от Кодекса на труда и Колективния трудов договор на Компанията в съответствие с изискванията на СС 19 „Доходи на персонала“ на годишна база за пълна календарна финансова година.

6.19. Правителствени дарения и европейски фондове

Правителствените дарения, предоставени от държавата, представляват субсидии и други различни форми на финансиране, отговарящи на определението за правителствени дарения съгласно СС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ”, предоставени от държавата, държавните агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни.

Правителствените дарения, предоставени от държавата, се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени.

Правителствените дарения, получени в Компанията като компенсация за минали разходи или загуби, се признават за приход през периода на получаването им.

Правителствените дарения, свързани с амортизируеми активи, се признават на приход пропорционално на начислените за съответния период амортизации на активи, придобити чрез тези дарения.

При придобиване на неамортизируеми активи (земи), в резултат на извършено отчуждаване във връзка с изграждане на обекти на железопътната инфраструктура, периодът на текущото признаване на приходи от полученото финансиране условно се приема за 25 години като средна продължителност на полезния живот на прилежащите към земята съоръжения.

Безвъзмездните средства представляват предоставени средства от ЕФСУ и други МФИ за финансиране на железопътни инфраструктурни проекти в програмите на Европейския съюз, на които НКЖИ е бенефициент.

6.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Като провизия в съответствие с изискванията на СС 37 „Провизии, условни задължения и условни активи“ в Компанията се третира и отчита задължение с неопределена срочност или размер.

Провизията е текущо правно или конструктивно задължение на Компанията към датата на финансовия отчет. Провизиите се признават, когато има вероятност тези задължения, в

резултат от минали събития, да доведат до изходящ поток на ресурси от Компанията и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението.

Като условни задължения в Компанията се третира:

- Възможните задължения, произтичащи от минали събития, резултатът от които ще бъде потвърден единствено с настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на Компанията.
- Настоящи задължения, произтичащи от минали събития, които не са признати във финансови отчети или защото не е налице вероятност погасяването им да доведе до изтичане на икономически ползи, или защото сумата на задължението не може да бъде остойностена достатъчно надеждно.

Условното задължение се оповестява, освен ако вероятната необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически ползи, за погасяване на задължението е отдалечена във времето.

Условните задължения се оценяват, за да се определи дали се е появила вероятна необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически ползи. Ако се е появила такава вероятна необходимост за статия, която преди е била третирана като условно задължение, провизията се признава във финансовите отчети за периода, през който е настъпила промяната.

Условни вземания не се признават в междинните финансови отчети.

Условни активи се оповестяват във финансовите отчети. Условните активи се оценяват постоянно, за да се отрази правилно тяхното представяне във финансовите отчети. Ако постъпването на потока икономически ползи е станало практически сигурно, тогава активът и свързаните с него приходи се признават във финансовите отчети за периода, през който е настъпила промяната. Ако постъпването на поток икономически ползи е станало вероятно, предприятието го оповестява като условен актив.

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Компанията и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

6.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

При изготвянето на междинния финансов отчет ръководството прави значими преценки и редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети.

Действителните резултати могат да се различават от преценките, предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

6.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

6.22.1. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи периодично.

6.22.2. Обезценки

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Компанията изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

6.22.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализируема стойност. При определяне на нетната реализируема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

6.22.4. Обезценка на кредити и вземания

Компанията използва корективна сметка за отчитане на сумата на обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на тази обезценка на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани или обезценени през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

6.22.5. Провизии

Компанията е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент. Компанията не е признала провизии за бъдещи задължения в настоящия междинен индивидуален финансов отчет, тъй като счита че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Компанията при уреждането им е малка.

6.22.6. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

Към 30.06.2024 г. не са признати отсрочени данъчни активи (пояснителна бележка 24).

7. Корекции на грешки от предходни години

Грешка, свързана с предходни периоди се класифицира като фундаментална по смисъла на приложимия СС 8 „Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика”, когато повлиява съществено на информацията във финансовите отчети за тези периоди.

Възприетият подход по смисъла на СС 8 „Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика”, е :

- Препоръчителният подход, при който фундаменталната грешка, свързана с

предходния период, за който се отнася се отчита през текущия период чрез увеличаване (или намаляване) на салдото на неразпределената печалба от минали години (непокрита загуба от минали години) и сравнителната информация се произчислява.

Съгласно счетоводната политика на Компанията, корекция на суми под 500 хил. лв. за предходен период се отчитат в печалбите и загубите за текущия период, а над този стойностен праг, се прилага препоръчителния подход чрез корекция: увеличаване или намаляване на салдото на неразпределената печалба от минали години, като сравнителната информация за съответните предходни отчетни периоди се произчислява.

8. Финансово управление на риска

Дейността на Компанията е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Детайлна информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Компанията е представена в пояснителна бележка 30.

8.1. Валутен риск

Дейността на Компанията се осъществява на територията на Република България, няма значими разчети, приходи и разходи деноминирани в чуждестранна валута.

Валутните рискове са минимални, тъй като валутният курс на българския лев към еврото е фиксиран.

8.2. Кредитен риск

Максималният кредитен риск, свързан с финансовите активи, е до размера на преносната им стойност отразена в индивидуалния счетоводен баланс на Компанията.

8.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява рискът Компанията да не може да погаси своите задължения. Компанията посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящи и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

8.4. Лихвен риск

Лихвеният риск представлява рискът стойността на лихвоносните задължения на Компанията да варира вследствие на промени на пазарните лихвени проценти.

Компанията спазва условията на поетите споразумения и ангажименти, поради което този риск е сведен до минимум.

III. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ МЕЖДИННИЯ ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

9. Нетни приходи от продажби

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Приходи от инфраструктурни такси	22 330	28 388
Приходи от разпределение на тягова ел. енергия	20 533	22 191
Приходи от други услуги	5 474	8 572
Приходи от услуги	48 337	59 151
Приходи от стоки	21	21
Общо нетни приходи от продажби:	48 358	59 172

Нетните приходи от продажби включват приходи от продажба на услуги и стоки.

9.1. Приходи от инфраструктурни такси

В хиляди лева	30.06.2024	30.06.2023
Приходи от преминаване	14 253	22 341
Приходи от използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия	8 077	6 047
Общо:	22 330	28 388

Най-значителен дял в размера на приходите от инфраструктурни такси е от дружествата от група „ХОЛДИНГ БДЖ” ЕАД с 71,63%, в това число: „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД – 49,23% и „БДЖ-Товарни превози” ЕООД – 22,40%. Голям дял от другите превозвачи има „БУЛМАРКЕТ РЕЙЛ КАРГО” ЕООД – 8,22%.

9.2 Приходи от разпределение на тягова ел. енергия

Представените приходи от разпределение на тягова електрическа енергия са генерирани от разпределението ѝ към жп превозвачи. През 2010 г. лицензиращият орган „Държавна комисия за енергийно и водно регулиране” (ДКЕВР), преименувана на „Комисия за енергийно и водно регулиране” (КЕВР) издава на НКЖИ лицензия №Л-327-19/17.05.2010 г. за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт. лицензията е единствена за територията на страната и е за срок от 35 години. В качеството си на разпределително дружество НКЖИ сключи и необходимите по закон договори с енергийните дружества НЕК ЕАД и ЕСО ЕАД. По този начин от 01.01.2013 г. НКЖИ практически стартира дейността „разпределение на тягова електрическа енергия” съгласно издадената лицензия.

Цената за услугата „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт“ е нормативно определена от КЕВР. С Решение №Ц-20 от 01.07.2022 г. КЕВР определя цена за разпределение на тягова електрическа енергия за втората ценова година от четвъртия регулаторен период. С Решение №Ц-15 от 30.06.2023 г. КЕВР определя цена за третата ценова година от четвъртия регулаторен период за услугата „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт“, в сила от 01.07.2023 г.

С изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия (ПРОБПЕЕ), издадени от КЕВР (обн. ДВ, бр. 74 от 16.09.2022 г.), в сила от датата на обнародването им, е въведена възможност за плащане чрез директен дебит съгласно Инstrukция №5 „Плащане чрез директен дебит“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД. В тази връзка е разкрита специална банкова сметка на поделение „Електроразпределение“, с цел закупуване на необходимите количества ел. енергия за технологичните разходи за извършване на основната си дейност (пояснителна бележка 22.2).

9.3. Приходи от други услуги

В хиляди лева	30.06.2024	30.06.2023
Приходи от предоставени на превозвачи услуги Наредба 41	1 433	3 518
Приходи от дезинфекционни станции	1 316	1 531
Приходи от ремонтни дейности и други услуги	1 281	1 172
Приходи от заявен и неизползван капацитет Наредба 41	951	1 579
Приходи от кантарни участъци	493	614
Приходи от съхранение на ВВЗ	-	158
Общо:	5 474	8 572

10. Други приходи

В хиляди лева	30.06.2024	30.06.2023
Приходи от финансираня	230 386	196 197
Приходи от продажба на активи	3 697	3 597
Други приходи	7 010	7 158
Общо:	241 093	206 952

10.1. Приходи от финансираня

В хиляди лева	30.06.2024	30.06.2023
Финансираня, свързани с покриване на разходи	162 678	130 709
Финансираня, свързани с нетекущи активи	65 576	64 667
Финансираня, свързани с правителствени компенсации за ел.енергия	-	711
Финансираня, свързани с текущи активи	2 132	110
Общо:	230 386	196 197

Приходите от финансираня, свързани с нетекущи активи, съответстват на размера на текущия разход за амортизация на безвъзмездно придобити дълготрайни материални и нематериални активи, финансирани от Държавния бюджет и Европейските фондове, които се признават на систематична и рационална база за срока на полезния живот на дълготрайните материални и нематериалните активи.

Приходите от финансираня, свързани с покриване на разходи са: за текущи активи и преки разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура, признати изцяло на приход през отчетния период, през който са направени разходите.

Във връзка с одобрена от Министерски съвет Програма за компенсиране разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия и на операторите на електропреносната и на електроразпределителните мрежи за закупуване на количествата електрическа енергия, потребена за технологични разходи за периода от 01.01.2023 г. до 31.03.2023 г., одобрена от Министерски съвет с Решение № 104 от 02.02.2023 г. и в изпълнение на Решение на Народното събрание обн. ДВ бр. 90 от 11.11.2022 г. изменено с решение обн. ДВ. бр. 98 от 09.12.2022 г. и съдържащият се в Програмата механизъм за компенсиране:

- като краен небитов потребител Компанията начислява и признава приходи по Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия, приета от Министерски съвет са посочени на ред „Финансираня, свързани с правителствени компенсации за ел. енергия“.

- като оператор на електропреносната и електроразпределителните мрежи, чрез поделение „Електроразпределение“, е сключен Договор №6-ОПР/20.02.2023 г. за компенсации за периода януари-март 2023 г. с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. По този договор няма извършени плащания за компенсации на технологичните разходи поради по-ниската цена на електроенергията, закупувана от Българска независима енергийна борса в сегмент „Ден напред“.

През първо шестмесечие на 2024 г. не са получавани компенсации по Програмата механизъм за компенсиране.

10.2. Приходи от продажба на активи

В хиляди лева	30.06.2024	30.06.2023
Приходи от продажба на материални запаси	3 275	3 561
Приходи от продажба на нетекущи активи	422	36
Общо:	3 697	3 597

Себестойността на продадените активи е включена на ред „Балансова стойност на продадени активи“ в междинния индивидуален отчет за приходите и разходите.

10.3. Други приходи

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Приходи от заведени втора употреба материали/скрап от брак/ликвидация	3 560	3 656
Приходи от наеми	2 162	1 985
Приходи от глоби и неустойки	807	308
Приходи от застрахователни събития	48	356
Други	433	853
Общо:	7 010	7 158

11. Разходи за материали

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Материали и резервни части	(7 795)	(19 640)
Ел. енергия	(5 362)	(7 887)
Гориво	(2 903)	(2 966)
Топлоенергия	(405)	(391)
Вода	(195)	(185)
Общо:	(16 660)	(31 069)

Получени са правителствени компенсации през първо шестмесечие на 2023 г. по Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия (пояснителна бележка 10.1).

12. Разходи за външни услуги

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Охрана	(5 450)	(3 679)
Транспортни услуги и карти	(4 063)	(5 107)
Почистване	(2 390)	(2 310)
Ремонти и текущо поддържане на ЖИ	(2 273)	(3 764)
Абонаментни услуги	(2 139)	(2 201)
Данък сгради, такса смет и други	(1 862)	(1 695)
Застраховки	(1 541)	(955)
Внедряване и доработка ПП, системна помощ и обработка на информация	(1 305)	(2)
Лабораторни услуги, експертизи, измерване и фискализиране	(1 097)	(751)
Наеми	(518)	(129)
Такси	(444)	(483)
Телефонни и пощенски услуги	(200)	(209)
Граждански договори	(175)	(162)
Правна защита, юридическа помощ	(65)	(242)
Други	(872)	(662)
Общо:	(24 394)	(22 351)

13. Разходи за персонала

13.1. Възнаграждения на персонала

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Разходи за възнаграждения	(115 826)	(98 691)
Разходи за социални осигуровки и надбавки	(38 005)	(33 067)
<i>в т.ч. осигуровки, свързани с пенсии</i>	<u>(13 206)</u>	<u>(12 128)</u>
Общо:	<u>(153 831)</u>	<u>(131 758)</u>

Средният списъчен брой на персонала за 30.06.2024 г. е 10 454 бр. (30.06.2023 г.: 10 604 бр.).

13.2. Задължения за обезщетения при пенсиониране

При прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, включително и по условията на чл.68а от Кодекса за социално осигуряване, независимо от основанията за прекратяването, работниците и служителите имат право на обезщетение по чл. 222, ал. 3 от Кодукса на труда. Когато последните им 10 години трудов стаж са при един и същ работодател, обезщетението се завишава с 4 брутни работни заплати.

Актюерската оценка за разходите за обезщетения при пенсиониране се представя на годишна база за пълна календарна финансова година.

14. Други разходи за дейността

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Работно и униформено облекло	(3 338)	(1 659)
Балансова стойност на продадените активи	(2 571)	(2 434)
Внесени в бюджета 50% от получени наеми	(961)	(925)
Командировки	(626)	(522)
Нанесени щети	(618)	(488)
Брак на дълготрайни активи	(463)	(226)
Членски внос международни организации	(434)	(302)
Изгубени съдебни дела	(409)	(99)
Охрана на труда	(240)	(204)
Стипендиантска програма	(176)	(133)
Дарения	(156)	(196)
Километрични възнаграждения	(156)	(153)
Неустойки по договори	(111)	(234)
Противопожарна охрана	(40)	(98)
Ликвидация на ДМА	(4)	(7)
Брак на материали	(1)	(81)
Други разходи за дейността	<u>(154)</u>	<u>(142)</u>
Общо:	<u>(10 458)</u>	<u>(7 903)</u>

Съгласно чл. 102 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 година, Компанията внася в държавния бюджет вноска в размер на 50 на сто от получения наем на отдадени под наем застроени или незастроени недвижими имоти. Сумата на вноската за първо шестмесечие на 2024 г. е посочена на ред „Внесени в бюджета 50% от получени наеми“.

На ред „Балансова стойност на продадени активи“ се включват:

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Балансова стойност на продадени материални запаси (скрап)	(2 558)	(2 419)
Балансова стойност на продадените стоки	(7)	(8)
Балансова стойност на продадени дълготрайни материални активи	(6)	(7)
Общо:	(2 571)	(2 434)

15. Финансови приходи и финансови разходи

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Финансови приходи		
Приходи от съучастия - дивиденди	1 607	1 534
Общо финансови приходи:	1 607	1 534

Приходите от съучастия представляват приходи от дивиденди получени в резултат от взети решения за разпределения на финансовите резултати през 2023 г. от асоциирано предприятие „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД в размер на 1 147 хил. лв. (30.06.2022 г.: 1 001 хил. лв.) и от ЗАД „Алианс България” в размер на 460 хил. лв. (30.06.2022 г.: 533 хил. лв.).

Финансови разходи	30.06.2024	30.06.2023
<i>В хиляди лева</i>		
Други финансови разходи (банкови такси)	(7)	(1)
Разходи за лихви по лизингови договори	(34)	(44)
Разходи за лихви и други финансови разходи	(41)	(45)
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	(2)	(4)
Общо:	(43)	(49)

Разходите за лихви по лизингови договори представляват лихви по договори за финансов лизинг.

16. Данъчно облагане

Разходите за данъци включващи сумата на отсрочените и текущите данъци са признати във финансов резултат на годишна база за пълна календарна финансова година.

17. Нематериални активи

30.06.2024	Софтуер	Патенти и лицензи	Други	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Отчетна стойност				
Салдо към 01.01.2024 г.	10 613	52	426	11 091
Отписани	(24)	-	-	(24)
Салдо към 30.06.2024 г.	10 589	52	426	11 067
Амортизации				
Салдо към 01.01.2024 г.	10 206	52	191	10 449
Амортизация за периода	194	-	26	220
	(24)	-	-	(24)
Салдо към 30.06.2024 г.	10 376	52	217	10 645
Балансова стойност				
Салдо към 01.01.2024 г.	407	-	235	642
Салдо към 30.06.2024 г.	213	-	209	422

31.12.2023
В хиляди лева

	Софтуер	Патенти и лицензи	Други	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 01.01.2023 г.	10 551	52	426	11 029
Придобити	64	-	-	64
Отписани	(2)	-	-	(2)
Салдо към 31.12.2023 г.	10 613	52	426	11 091
Амортизации				
Салдо към 01.01.2023 г.	9 827	52	139	10 018
Амортизация за периода	381	-	52	433
Отписани през периода	(2)	-	-	(2)
Салдо към 31.12.2023 г.	10 206	52	191	10 449
Балансова стойност				
Салдо към 01.01.2023 г.	724	-	287	1 011
Салдо към 31.12.2023 г.	407	-	235	642

18. Дълготрайни материални активи

30.06.2024
В хиляди лева

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Тран- спортни средства	Други	Предоста- вени аванси	ДМА в процес на изграждане	Общо
Отчетна стойност									
Салдо към 01.01.2024 г.	335 549	163 921	419 765	4 085 267	47 718	18 963	247 141	1 541 570	6 859 894
Придобити	282	63	-	-	-	-	47 894	250 900	299 139
Отписани	(753)	(69)	(171)	(1 760)	(15)	-	(84 368)	(25)	(87 161)
Трансфери	161	637	2 988	13 337	9 400	389	-	(26 912)	-
Салдо към 30.06.2024 г.	335 239	164 552	422 582	4 096 844	57 103	19 352	210 667	1 765 533	7 071 872
Амортизации и загуби от обезценка									
Салдо към 01.01.2024 г.	-	64 288	268 926	1 506 172	29 918	14 194	-	-	1 883 498
Амортизация за периода	-	3 119	11 975	78 744	1 535	810	-	-	96 183
Отписани през периода	-	(24)	(160)	(1 226)	(15)	-	-	-	(1 425)
Салдо към 30.06.2024 г.	-	67 383	280 741	1 583 690	31 438	15 004	-	-	1 978 256
Балансова стойност									
Салдо към 01.01.2024 г.	335 549	99 633	150 839	2 579 095	17 800	4 769	247 141	1 541 570	4 976 396
Салдо към 30.06.2024 г.	335 239	97 169	141 841	2 513 154	25 665	4 348	210 667	1 765 533	5 093 616

ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”
ПОЯСНЕНИЯ КЪМ МЕЖДУНАРОДЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 30.06.2024 година

31.12.2023

В хиляди лева

Отчетна стойност

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Предоставени аванси	ДМА в процес на изграждане	Общо
Салдо към 01.01.2023 г.	324 249	163 028	414 416	3 967 461	44 569	17 766	276 487	920 751	6 128 727
Придобити	1 265	42	16	365	5	18	-	793 329	795 040
Отписани	(388)	(107)	(3 247)	(29 813)	(173)	(177)	(29 346)	(622)	(63 873)
Рекласифицирани	-	(143)	-	143	-	-	-	-	-
Трансфери	10 423	1 101	8 580	147 111	3 317	1 356	-	(171 888)	-
Салдо към 31.12.2023 г.	335 549	163 921	419 765	4 085 267	47 718	18 963	247 141	1 541 570	6 859 894

Амортизации и загуби от обезценка

Салдо към 01.01.2023 г.	-	57 896	238 859	1 366 834	27 496	12 787	-	-	1 703 872
Амортизация за периода	-	6 477	32 869	158 820	2 595	1 583	-	-	202 344
Отписани през периода	-	(59)	(2 802)	(19 508)	(173)	(176)	-	-	(22 718)
Рекласифицирани	-	(26)	-	26	-	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2023 г.	-	64 288	268 926	1 506 172	29 918	14 194	-	-	1 883 498

Балансова стойност

Салдо към 01.01.2023 г.	324 249	105 132	175 557	2 600 627	17 073	4 979	276 487	920 751	4 424 855
Салдо към 31.12.2023 г.	335 549	99 633	150 839	2 579 095	17 800	4 769	247 141	1 541 570	4 976 396

Дълготрайните материални активи включват земи, сгради, съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар, компютърна техника и други, които са необходими за текущата дейност на Компанията и които се очаква да носят икономическа изгода повече от един отчетен период.

В дълготрайните материални активи са включени сумата на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи, размерът на авансовите плащания и отдадени дълготрайни материални активи при условията на концесия. Стойността на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи в процес на изграждане включва стойността на материалите, на външните услуги и прекия труд.

В състава на дълготрайните материални активи са включени отдадени на концесия дълготрайни материални активи, предоставени от собственика на капитала на „Интермодален терминал южен централен район на планиране в България – Пловдив“ за срок 27 години, ползите от които се получават от държавата, представлявана от министъра на транспорта и съобщенията. Общата балансова стойност на тези активи е 7 890 хил. лв.

Обектите на железопътната инфраструктура и земята, върху която са изградени или която е предназначена за изграждането им, са публична държавна собственост. Те не могат да бъдат отчуждавани, ипотекирани или да се предоставят като друго обезпечение.

Когато съставна част от дълготрайните материални активи съдържа значими компоненти, които имат различен срок на полезен живот, те се отчитат като отделни дълготрайни материални активи.

За определяне на остатъчната стойност на активите е използван методът на ликвидационната стойност.

Към 30.06.2024 г. са бракувани дълготрайни материални активи с отчетна стойност 2 008 хил. лв. (31.12.2023 г.: 33 515 хил. лв.) и балансова стойност 589 хил. лв. (31.12.2023 г.: 10 798 хил. лв.). За бракуваните преоценени в предходни периоди дълготрайни материални активи е извършено намаление на преоценъчния резерв с 126 хил. лв. (31.12.2023 г.: 5 140 хил. лв.), съгласно приложимия СС 16.

Към 30.06.2024 г. отчетната стойност на 100% амортизираните активи, които продължават да се използват в дейността на Компанията е в размер на 295 734 хил. лв. (31.12.2023 г.: 286 822 хил. лв.).

Компанията не разполага с документи за собственост за част от представените в междинния индивидуален счетоводен баланс недвижими имоти (земя и сгради). Компанията продължава процеса на осигуряване на надлежни документи за собственост за земя с балансова стойност в размер на 87 055 хил. лв. към 30.06.2024 г. (31.12.2023 г.: 86 888 хил. лв.) и сгради с балансова стойност в размер на 14 752 хил. лв. към 30.06.2024 г. (31.12.2023 г.: 15 368 хил. лв.). Въпреки продължаващите действия за осигуряване на документи за собственост, балансовата стойност на неактуваната земя към 30.06.2024 г. е увеличена спрямо тази към 31.12.2023 г., поради големия брой имоти, които НКЖИ придобива, вследствие отчуждителните процедури, провеждани при изпълняването на проекти с европейско финансиране.

19. Инвестиции в дъщерни, асоциирани и други свързани предприятия

В хиляди лева	Вид дейност	Дял %	30.06.2024	31.12.2023
Инвестиции в дъщерни предприятия:				
„ТРЕН” ЕООД	Търговия с електрическа енергия	100%	5	5
Общо инвестиции в дъщерни предприятия			5	5
Инвестиции в асоциирани и други свързани предприятия:				
„фьосталпине				
Рейлуей Системс				
България” ООД				
	Производство на стрелки	49%	2 041	2 041
„Зона за обществен				
достъп – Бургас” АД				
	Проектиране, изграждане и експлоатация на интермодален терминал	20%	100	100
ЗАД „Алианс				
България”				
	Застрахователно дружество	2,796%	742	742
Общо инвестиции в асоциирани и др. свързани предприятия			2 883	2 883
Общо инвестиции в дъщерни, асоциирани и други свързани предприятия			2 888	2 888

Инвестициите в дъщерни, асоциирани и други свързани предприятия са представени във финансовия отчет на Компанията по метода на себестойността.

С решение на Управителния съвет на НКЖИ е взето решение за доброволна ликвидация на дъщерното дружество, която е вписана в Търговския регистър на 29.10.2020 г. Дружеството е в процедура по ликвидация, като срокът на ликвидацията е удължен с една година, считано от 30.10.2023 г.

20. Материални запаси

В хиляди лева	30.06.2024	31.12.2023
Материали и консумативи	79 062	72 628
Готова продукция	495	275
Стоки	10	7
Общо:	79 567	72 910

20.1. Материали и консумативи

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Основни материали	34 580	25 254
Материални отпадъци (скрап)	16 943	16 712
Материали втора употреба	10 102	10 457
Резервни части и резервно оборудване	8 661	9 657
Горивни и смазочни материали	2 094	2 099
Други	6 682	8 449
Общо:	79 062	72 628

В група „Материали и консумативи“ са включени материални запаси, които се използват за капитализиране и ремонт на железопътната инфраструктура. Балансовата стойност на тези материални запаси към 30.06.2024 г. е 37 787 хил. лв. (31.12.2023 г.: 32 588 хил. лв.), разпределени в следните групи:

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Основни материали	22 498	16 555
Материали втора употреба	10 102	10 457
Основни резервни части и резервно оборудване	4 997	5 380
Други материали – финансирани	190	196
Общо:	37 787	32 588

Материални запаси към 30.06.2024 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

21. Вземания

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Вземания от клиенти и доставчици (аванси)	106 026	95 003
Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия	1 607	500
Други вземания	24 364	47 429
Общо:	131 997	142 932
<i>в т.ч. финансови активи (пояснителна бележка 29.1)</i>	<i>105 156</i>	<i>93 768</i>

21.1. Вземания от клиенти и доставчици (аванси)

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Вземания от свързани лица под общ контрол	91 109	82 238
Вземания от други клиенти	10 039	10 708
Обезценка на вземания от други клиенти	(214)	(214)
Вземания от доставчици (аванси)	5 092	2 271
Общо:	106 026	95 003

На ред „Вземания от свързани лица под общ контрол“ се включват вземания от „Холдинг БДЖ“ ЕАД, „БДЖ-ТП“ ЕООД, „БДЖ-ПП“ ЕООД и „ТСВ“ ЕАД, с принципал МТС. Към 30.06.2024 г. най-големият длъжник е „Холдинг БДЖ“ ЕАД и неговите дружества с 91 105 хил. лв. или 85,93% от общо търговските вземания от клиенти и доставчици, като сумите са както

следва: вземанията от „Холдинг БДЖ” ЕАД възлизат в размер на 16 660 хил. лв., вземанията от „БДЖ-ТП” ЕООД – в размер на 56 167 хил. лв. и „БДЖ-ПП” ЕООД – в размер на 18 278 хил. лв., включващи вземания от инфраструктурни такси, спомагателни и допълнителни услуги за дезинфекция, мерене и други. Във вземанията от „Холдинг БДЖ” ЕАД и неговите дружества са представени просрочени вземания, за които Компанията има сключени споразумения с „Холдинг БДЖ” ЕАД и „БДЖ-ТП” ЕООД с обща балансова стойност 55 768 хил. лв. за разсрочено плащане: ликвидност над една година с балансова стойност 53 432 хил. лв. (31.12.2023 г.: 53 988 хил. лв.) и ликвидност до една година с балансова стойност 4 508 хил. лв. (31.12.2023 г.: 4 508 хил. лв.), които се изпълняват съгласно договореностите. Остатък от сумата на вземанията от „Холдинг БДЖ” ЕАД и неговите дружества (извън споразуменията) представляват вземания за услуги, непросрочени вземания възникнали през последното тримесечие и просрочени вземания от „БДЖ-ПП” ЕООД в размер на 13 948 хил. лв. и просрочени вземания от „БДЖ-ТП” ЕООД в размер на 14 425 хил. лв.

21.2. Други вземания

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Данъци за възстановяване	13 258	39 245
Съдебни вземания	4 417	4 353
Вземания по оперативни програми	2 615	536
Други вземания	4 074	3 295
Общо:	24 364	47 429

21.2.1. Съдебни вземания

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Вземания по съдебни спорове	1 901	1 831
Присъдени вземания	4 333	4 339
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(1 817)	(1 817)
Общо:	4 417	4 353

21.2.2. Други вземания

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Блокирани парични средства в КТБ АД	4 434	4 434
Други дебитори	2 854	1 888
Дадени гаранции	1 571	1 721
Вземания по липси и начети	68	68
Други	2	39
Обезценка на други вземания	(4 855)	(4 855)
Общо:	4 074	3 295

На ред „Обезценка на други вземания“ е включена сума в размер на 4 434 хил. лв., представляваща обезценка на блокирани парични средства в КТБ АД и сума в размер на 421 хил. лв., представляваща обезценка на вземания, свързани с кражби.

Не е извършено изменение в обезценката на търговските и други вземания:

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Салдо към 1 януари	6 886	6 886
Салдо към отчетния период	6 886	6 886

Анализ на необезценените просрочени търговски и други вземания е представен в пояснителна бележка 30.2.

22. Пари и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Парични средства в брой	5	6
Парични средства по банкови сметки	466 578	290 571
Общо:	466 583	290 577

22.1. Парични средства в брой

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Каса в лева	4	3
Каса във валута	1	1
Ваучери за храна	-	2
Общо:	5	6

22.2. Парични средства по банкови сметки

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Разплащателна сметка в левове	466 339	290 186
Специална банкова сметка	239	385
Общо:	466 578	290 571

На ред „Специална банкова сметка“ е показана наличността по открита на поделение „Електроразпределение“ банкова сметка за разплащане към БНЕБ ЕАД в случаите на реализиране на нетни покупки на ел. енергия за технологични разходи (пояснителна бележка 9.2).

С цел по-ефективно управление на паричните средства и ежедневен контрол, всички разплащания на Компанията и нейните структурни звена са включени в системата на електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) като отделна първостепенна система за чужди средства на принципа – МТС чрез сметки в Българска народна банка (БНБ). Титуляр на сметките в БНБ е МТС.

За целите на изпълнение на условията на железопътни инфраструктурни проекти, финансирани от Европейски фондове при споделено управление (ЕФСУ) и други Международни финансиращи институции (МФИ), НКЖИ извършва безналични разплащания с контрагенти със средства получени от Кохезионен фонд и Европейски фонд за регионално развитие, включени в системата на електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) чрез сметка, титуляр на която е Управляващият орган към МТС, който финализира разплащанията.

По този ред през първо шестмесечие на 2024 г. Компанията е уредила задължения свързани с проекти, финансирани по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ в размер на 25 205 хил. лв. (през 2023 г. Компанията е уредила задължения към свои доставчици по проекти, финансирани по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ в размер на 196 123 хил. лв.) Тези средства не са включени в индивидуалния отчет за паричните потоци на Компанията за съответните периоди (пояснителна бележка 27).

23. Собствен капитал

23.1. Основен капитал

Към 30 юни 2024 г. основният капитал на Компанията е в размер на 100 000 хил. лв. Едноличен собственик на капитала е държавата, представлявана от министъра на транспорта и съобщенията.

23.2. Допълнителни резерви

Допълнителните резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници”, (Разделителен протокол към 31 декември 2001 г.). Стойностният размер на допълнителните резерви към 30.06.2024 г. е 391 880 хил. лв. (31.12.2023 г.: 392 559 хил. лв.). През първо шестмесечие на 2024 г. за сметка на допълнителните резерви са:

- предоставени безвъзмездно нетекущи активи на стойност 69 хил. лв. съгласно:
 - Решение №13 от 11.01.2024 г. на МС и Решение на УС №06-02/24 от 07.02.2024 г.;
 - Решение №51 от 25.01.2024 г. на МС и Решение на УС №15-04/24 от 10.04.2024 г.;
 - Решение №143 от 29.02.2024 г. на МС и Решение на УС №13-03/24 от 27.03.2024 г.;
 - Решение №259 от 04.04.2024 г. на МС и Решение на УС №19-05/24 от 16.05.2024 г.;
 - Решение №187 от 21.03.2024 г. на МС и Решение на УС №18-05/24 от 08.05.2024 г.;
- отписани нетекущи активи на стойност 748 хил. лв. съгласно:
 - Решение №108 от 08.02.2023 г. на МС, Заповед №ДС-20-7 от 28.02.2024 г. на Областния управител на Област София и Решение на УС №46-12/23 от 13.12.2023 г.;
 - Решение №240 от 02.04.2024 г. на МС и Решение на УС №38-11/23 от 08.11.2023 г.

Тези изменения са представени в отчета за промените в собствения капитал като сделки със собственика.

23.3. Преоценъчен резерв

В хиляди лева	30.06.2024	31.12.2023
Салдо към 1 януари	1 351 185	1 375 645
Освободен преоценъчен резерв на отписани (бракувани) активи	(126)	(5 140)
Данъчен ефект от отписания преоценъчен резерв	-	514
Прехвърляне на преоценъчен резерв на отписани активи в неразпределената печалба	-	(22 038)
Данъчен ефект от прехвърления преоценъчен резерв	-	2 204
Салдо към отчетния период	1 351 059	1 351 185

Представеният преоценъчен резерв е формиран от разликите между балансовата и справедливата стойност на преоценяваните дълготрайни материални активи на Компанията към 1 януари 2005 г. и към 1 януари 2012 г., редуциран с преоценъчния резерв на отписаните през съответните отчетни периоди дълготрайни материални активи и съответстващият им пасив по отсрочени данъци (пояснителна бележка 18 и 24).

24. Отсрочени данъчни пасиви и активи

Ефективната данъчна ставка за целите на изчислението на отсрочените данъчни активи и пасиви за 2024 г. и сравнимия период 2023 г. е 10%.

24.1. Отсрочени данъчни пасиви

В хиляди лева	30.06.2024	31.12.2023
Към 1 януари	83 919	88 244
Отписан отсрочен данъчен пасив	-	(514)
Промяна на отсрочен данъчен пасив от освободен преоценъчен резерв	-	(3 811)
Салдо към отчетния период	83 919	83 919

Признатите отсрочени данъчни пасиви са свързани с разликата между счетоводната и данъчна балансова стойност на дълготрайните материални активи към края на отчетния период.

25. Лизинг

25.1. Оперативен лизинг

Компанията като лизингополучател:

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 518 хил. лв. (30.06.2023 г.: 129 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Компанията.

Договорите за оперативен лизинг на Компанията не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

Компанията като лизингодател:

Недвижими имоти на Компанията се отдават под наем по договори за оперативен лизинг.

Приходите от наеми за първо шестмесечие на 2024 г., възлизащи на 1 162 хил. лв. (30.06.2023 г.: 1 985 хил. лв.), са представени в индивидуалния отчет за приходи и разходи на ред „Други приходи”. Компанията внася 50% от получените приходи от наеми в държавния бюджет съгласно Закона за държавния бюджет на Република България. Не са признавани условни наеми.

25.2. Финансов лизинг

През 2021 г. НКЖИ сключва договор с предмет „Закупуване на нови транспортни средства за нуждите на ДП НКЖИ, при условията на финансов лизинг“ на стойност 4 702 хил. лв. без ДДС (5 532 хил. лв. с ДДС). Сроктът на финансовия лизинг е 5 години.

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Към 1 януари	2 171	2 813
Платена главница	(287)	(559)
Платена лихва (пояснителна бележка 15)	(34)	(83)
Салдо към отчетния период	1 850	2 171
<i>в т.ч. изискуеми над 1 год.</i>	<i>1 208</i>	<i>1 529</i>

26. Задължения

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Задължения към доставчици	37 193	15 466
Задължения, свързани с асоциирани предприятия	6 156	301
Задължения към финансови предприятия (пояснителна бележка 25.2)	1 850	2 171
Получени аванси	-	-
Други задължения	76 929	66 966
Общо:	122 128	84 904
<i>в т.ч. финансови пасиви (пояснителна бележка 29.2)</i>	<i>95 975</i>	<i>63 644</i>

Задълженията към 30.06.2024 г. към асоциирани предприятия в размер на 6 156 хил. лв. (31.12.2023 г.: 301 хил. лв.) представляват закупени стрелкови части и други материали от „Фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД.

26.1. Задължения към доставчици

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Задължения към свързани предприятия под общ контрол (МТС)	925	2 313
Задължения към други доставчици	36 268	13 153
Общо:	37 193	15 466

26.2. Други задължения

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Гаранции за изпълнение на договори	50 776	45 706
Задължения към персонала	14 647	18 982
Задължения за социално осигуряване	6 855	1 053
Задължения за данъци	3 552	180
Други	1 099	1 045
Общо:	76 929	66 966

Посочената сума над 1 година, на ред „Други задължения“ в индивидуалния счетоводен баланс, в размер на 41 155 хил. лв., представлява гаранции по ЗОП за обезпечаване доброто изпълнение по договори за обществени поръчки, които не са дължими в следващия отчетен период.

26.2.1. Задължения за данъци

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Данъци по ЗДДФЛ	3 468	43
Данъци по чл. 204 от ЗКПО	48	61
Вноски по чл. 102 от Закон за държавния бюджет за 2024 г. (50% от получени наеми)	33	51
Данъци към общини	3	25
Общо:	3 552	180

26.2.2. Други

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Задължения по застраховане	2	11
Други кредитори	1 097	1 034
Общо:	1 099	1 045

27. Финансирания

Финансиранията са безвъзмездни средства, предоставени от държавата и европейските фондове и представляват отсрочени приходи за бъдещи периоди (балансова стойност на финансиранията), които се признават на систематична база за срока на полезния живот на нетекущи активи, придобити с получените безвъзмездни средства.

Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са свързани с разходна позиция, те се признават като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Нетекущи:		
Финансирания за нетекущи активи в процес на изграждане	2 315 221	1 997 874
Финансирания, свързани с нетекущи амортизируеми активи	1 954 448	2 010 660
Финансирания за текуща дейност	10 190	12 618
Общо:	4 279 859	4 021 152

27.1. Движение през периода по източници на финансиране, представени в индивидуалния счетоводен баланс и индивидуалния отчет за приходите и разходите

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Към 1 януари	4 021 152	3 570 265
Получени от държавния бюджет	259 111	424 699
Получена възмездна финансова помощ	154 653	-
Механизъм за свързване на Европа	36 441	54 647
Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (пояснителна бележка 22.2)	25 205	196 123
Възстановени финансираня от УО по ОПТТИ	13 683	27 827
Получени ДДС 06/2011	-	177 468
Финансираня, свързани с правителствени компенсации за ел. енергия	-	736
ПМС за одобряване на неотложни разходи при бедствия	-	39
Финансираня по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна	-	7
Признати в индивидуален отчет за приходите и разходите (пояснителна бел. 10.1)	(230 386)	(430 659)
Към отчетния период	4 279 859	4 021 152

НКЖИ е бенефициент по железопътни инфраструктурни проекти, финансирани със средства от Европейски фондове при споделено управление (ЕФСУ) и други Международни финансиращи институции (МФИ). Финансирането на тези проекти се извършва от Кохезионния фонд, ЕФРР, национално съфинансиране от ДБ и от средства на Компанията.

За осигуряване дейностите по поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура, съгласно чл.26, ал.1 от Закона за железопътния транспорт и с приетия Закон за държавния бюджет на Република България за 2024 г. на ДП НКЖИ е определена субсидия в размер на 301 230 хил. лв., която е недостатъчна за покриване на текущите разходи и гарантиране на безопасно движение на влаковете. Със същия закон е определен и Капиталов трансфер в размер на 200 078 хил. лв.

Към 30.06.2024 г. в НКЖИ са получени безвъзмездни средства в размер на 259 111 хил. лв. (31.12.2023 г.: 424 699 хил. лв.), от които текуща субсидия за покриване на разходи в размер на 150 610 хил. лв. и 108 501 хил. лв. за капиталов трансфер.

С Постановление №80 от 03.04.2024 г. на МС на РБ, са одобрени допълнителни плащания в размер на 154 653 хил. лв. по бюджета на МТС за 2024 г. за инвестиционни проекти. Средствата са предоставени като възмездна финансова помощ на Компанията, в качеството ѝ на бенефициент по Програма „Транспортна свързаност 2021-2027 г.“. Сумата е постъпила в Компанията по транзитна банкова сметка в БНБ на 16.04.2024 г. Към 30.06.2024 г. са усвоени 37 756 хил. лв. във връзка с проекти по Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027.

През първо шестмесечие на 2024 г. не са получени правителствени компенсации за ел. енергия съгласно Решения на Министерски съвет за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия. През 2023 г. по този ред са отчетени приходи от получени компенсации за ел. енергия, посочени на ред „Финансираня, свързани с правителствени компенсации за ел. енергия“.

27.2. Движение през периода по източници на финансиране, представени в индивидуалния отчет за паричните потоци по прекия метод

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Получени финансираня		
Получена възмездна финансова помощ чрез МТС	154 653	-
Получени от държавния бюджет за текуща субсидия	150 610	130 660
Получени от държавния бюджет за капиталов трансфер	108 501	70 000
Механизъм за свързване на Европа	36 441	34 166
Получени финансираня от УО по Оперативни програми	14 221	24 761
Получени ДДС 06/2011	-	2 517
Получени финансираня по Програмата за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна	-	15
Общо:	464 426	262 119

28. Свързани лица

28.1. Сделки със свързани предприятия

28.1.1. Сделки с асоциирани и други свързани предприятия

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Продажба на стоки и услуги	1	5
продажба на услуги на „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД	1	5
Покупки на стоки и услуги	7 871	163
покупки на стоки от „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД	7 787	89
покупки на услуги от „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД	84	74
Други сделки		
Получени гаранции по договори от „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД	3	2
Разпределени дивиденди от „фьосталпине Рейлуей Системс България” ООД	1 147	1 001
Разпределени дивиденди от ЗАД „Алианц България”	460	533

28.1.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол (МТС)

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Продажба на стоки и услуги	35 410	42 896
„Холдинг БДЖ“ ЕАД	90	91
„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	23 066	27 926
„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД	12 220	14 806
„ТСВ“ ЕАД	34	73

Покупки на стоки и услуги	8 341	9 582
„Холдинг БДЖ“ ЕАД	401	11
„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	2 970	3 062
„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД	580	2 713
„ТСВ“ ЕАД	4 390	3 796

Други сделки

Възникнали съдебни вземания от:	8	4
„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	1	-
„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД	7	4
Получени гаранции по договори от:	304	-
„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	304	-

28.1.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния съвет и генералния директор на Компанията. Доходите на ключовия управленски персонал, включително осигуровки, са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	30.06.2023
Заплати и други краткосрочни доходи	176	140
Осигуровки	10	8
Общо:	186	148

28.1.4. Безналични сделки

През първо шестмесечие на 2024 г. е извършено прихващане на насрещни вземания и задължения със свързани лица под общ контрол, с принципал МТС на стойност 466 хил. лв. (в сравнителния период не са извършвани прихващания на насрещни вземания и задължения със свързани лица под общ контрол, с принципал МТС).

28.2. Разчети със свързани предприятия

Вземания и задължения от свързани лица под общ контрол, с принципал МТС, които не са вземания и задължения от предприятия от група, по смисъла на СС, са представени на ред Вземания и задължения от клиенти и доставчици в индивидуалния счетоводен баланс.

28.2.1. Вземания от асоциирани предприятия

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
„фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД	1 607	500
Общо текущи вземания от асоциирани предприятия:	1 607	500
<i>Други вземания от асоциирани предприятия</i>		
„фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД	513	2 586
Вземания по аванси	513	2 586

28.2.2. Вземания от свързани лица под общ контрол (МТС)

В хиляди лева	30.06.2024	31.12.2023
„Холдинг БДЖ“ ЕАД	16 660	17 155
в т. ч. вземания по споразумения над 1 г.	16 458	16 954
„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	18 278	9 181
„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД	56 167	55 901
в т. ч. вземания по споразумения над 1 г	36 974	37 034
„ТСВ“ ЕАД	4	1
Общо вземания от свързани лица под общ контрол	91 109	82 238
в т. ч. вземания по споразумения над 1 г	53 943	53 988

Други вземания от свързани лица под общ контрол (МТС)

„ТСВ“ ЕАД	943	1 384
Вземания по аванси	943	1 384

„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	118	117
„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД	136	129
Съдебни вземания	254	246

28.2.3. Задължения към асоциирани предприятия

В хиляди лева	30.06.2024	31.12.2023
„фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД	6 156	301
Общо задължения към асоциирани предприятия:	6 156	301

Други задължения към асоциирани предприятия

„фьосталпине Рейлуей Системс България“ ООД	10	8
Задължения по получени гаранции	10	8

28.2.4. Задължения към свързани лица под общ контрол (МТС)

В хиляди лева	30.06.2024	31.12.2023
„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	852	529
„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД	73	183
„ТСВ“ ЕАД	-	1 601
Общо задължения към свързани лица под общ контрол	925	2 313

Други задължения към свързани лица под общ контрол (МТС)

„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД	2 507	2 811
„ТСВ“ ЕАД	3	2
Задължения по получени гаранции	2 510	2 813

29. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Компанията могат да бъдат представени в следните категории:

29.1. Финансови активи

Финансови активи са:

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	30.06.2024	31.12.2023
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	21	105 156	93 768
Пари и парични еквиваленти	22	466 583	290 577
Общо финансови активи:		571 739	384 345

Ред „Търговски и други вземания“ включва финансови активи, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Вземания от свързани лица под общ контрол	91 109	82 238
Вземания от други клиенти	10 039	10 708
Вземания по оперативни програми	2 615	536
Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия	1 607	500
Обезценка на вземания от други клиенти	(214)	(214)
Общо вземания:	105 156	93 768

29.2. Финансови пасиви

Финансови пасиви са:

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	30.06.2024	31.12.2023
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Задължения свързани с гаранции		50 776	45 706
в т.ч. над 1 г.		41 155	35 952
Търговски задължения		37 193	15 466
Задължения свързани с асоциирани и смесени предприятия		6 156	301
Задължения към финансови предприятия		1 850	2 171
в т.ч. над 1 г.		1 208	1 529
Общо финансови пасиви:	26	95 975	63 644
в т.ч. над 1 г.		42 363	37 481

В пояснителна бележка 6.13 е предоставена информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Компанията относно финансовите инструменти е представено в пояснителна бележка 30.

30. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Компанията е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Детайлна информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Компанията е представена в пояснителна бележка 29. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Компанията са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Компанията се осъществява от централната администрация на Компанията в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост. Компанията не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Компанията, са описани по-долу.

30.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Компанията е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Компанията.

30.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Компанията. Компанията е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства, инвестиции и други. Излагането на Компанията на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Търговски и други вземания	105 156	93 768
Пари и парични еквиваленти	466 583	290 577
Балансова стойност	571 739	384 345

Търговски и други вземания представляват вземания от клиенти и вземания по оперативни програми.

Компанията редовно следи за изпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Компанията не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценени търговски и други вземания е следната:

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Непросрочени	14 851	12 764
Просрочени до 90 дни	15 133	10 426
Просрочени между 90 – 180 дни	933	2 457
Просрочени между 180 – 365 дни	9 358	89
Просрочени над 365 дни	64 881	68 032
Общо	105 156	93 768

По отношение на търговските и други вземания Компанията е изложена на значителен кредитен риск от основните превозвачи – „Холдинг БДЖ” ЕАД и неговите дъщерни дружества. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговските и други вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра. На основание подписани Споразумения от 31.05.2013 г. е договорена опция Компанията да придобие имоти чрез покупко-продажба от „Холдинг БДЖ” ЕАД и неговите дъщерни дружества по схемата „дълг срещу собственост“, за уреждане на тези вземания.

Търговските и други вземания, просрочени над 365 дни, в размер на 64 881 хил. лв. към 30 юни 2024 г. включват:

- 16 642 хил. лв. – Вземания от „Холдинг БДЖ” ЕАД
- 41 303 хил. лв. – Вземания от „БДЖ-ТП” ЕООД
- 2 749 хил. лв. – Вземания от „БДЖ-ПП” ЕООД
- 4 187 хил. лв. представляват вземания от други контрагенти над една година, за които НКЖИ предприема действия по събирането им.

За уреждане на финансовите задължения на „Холдинг БДЖ” ЕАД по фактури, издадени от НКЖИ през 2010 г., 2011 г. 2012 г., и през периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г. е подписано споразумение на 31.05.2013 г. между НКЖИ и „Холдинг БДЖ” ЕАД за разсрочено плащане, което се изпълнява съгласно договореностите. Остатъка от сумата към 30.06.2024 г. по споразумението е 16 518 хил. лв. Договорените парични потоци по споразумението през следващите 12 месеца с „Холдинг БДЖ” ЕАД са 60 хил. лв.

За уреждане на финансовите задължения на „БДЖ Товарни превози” ЕООД по фактури, издадени от НКЖИ през 2011 г., 2012 г., и през периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г. е подписано споразумение на 31.05.2013 г. между НКЖИ и „БДЖ – Товарни превози” ЕООД за разсрочено плащане, което се изпълнява съгласно договореностите. Остатъка от сумата към 30.06.2024 г. по споразумението е 37 094 хил. лв.

За уреждане на финансовите задължения на „БДЖ Товарни превози” ЕООД по фактури, издадени от НКЖИ през периода от 30.06.2020 г. до 30.09.2021 г. е подписано споразумение на 07.12.2021 г., което се изпълнява, съгласно договореностите. Остатъкът от сумата към 30.06.2024 г. по споразумението е 2 156 хил. лв.

Договорените парични потоци през следващите 12 месеца по споразуменията с „БДЖ Товарни превози” ЕООД са 2 216 хил. лв.

Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет Компанията има предявени съдебни иски за събиране на дължими суми срещу следните железопътни превозвачи:

- „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД – предявен е иск за събиране на дължими суми, представляващи инфраструктурни такси (такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия) и мораторни лихви.
- „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД – предявен е иск за събиране на дължими суми, представляващи инфраструктурни такси (такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия) и мораторни лихви.

За събиране на начислените неустойки по договори с изпълнители са заведени съдебни иски на стойност 4 240 хил. лв.

Компанията изготвя писма-покани за доброволно уреждане на финансовите разчети с БДЖ дружествата. „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД уведомява, че е в невъзможност да разплати задълженията си, без отпускане на допълнителна субсидия за 2024 г. с акт на Министерски съвет на Република България. При сегашния темп на плащане от страна на дъщерните дружества на Холдинг БДЖ ЕАД е очевидно, че част от прогнозираните приходи на Компанията, включени в бизнес програмата ще бъдат фактурирани, но има реална опасност да не бъдат изплатени на Компанията и към края на 2024 г. стойността на вземанията ще се удвои, а това са средства необходими за текущо поддържане и безопасна експлоатация на железопътната инфраструктура.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти в банки се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

През първо шестмесечие на 2024 г. не са признати загуби от обезценка по отношение на търговските и други вземания над 1 година. Балансовите стойности описани по-горе,

представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Компанията по отношение на тези финансови инструменти.

30.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Компанията да не може да погаси своите задължения. Компанията посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно.

Компанията държи пари в брой и по банкови сметки, за да посреща ликвидните си нужди. Средствата за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез безлихвена финансова помощ и финансиране от държавата.

Финансовият недостиг на средства поражда риск от невъзможност Компанията да извършва текущи плащания на задължения към персонала и по договори с доставчици през четвърто тримесечие на 2024 г. ДП НКЖИ предприема действия пред Министерство на транспорта и съобщенията за осигуряване на допълнителна субсидия.

Към 30 юни 2024 г. падежите на договорните задължения на Компанията (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

В хиляди лева

	Текущи До 1 година	Нетекущи От 1 до 5 години
30 юни 2024 г.		
Задължения към финансови предприятия	642	1 208
Търговски и други задължения	52 970	41 155
Общо	53 612	42 363

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Компанията са обобщени, както следва:

В хиляди лева

	Текущи До 1 година	Нетекущи От 1 до 5 години
31 декември 2023 г.		
Задължения към финансови предприятия	642	1 529
Търговски и други задължения	25 521	35 952
Общо	26 163	37 481

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Компанията отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток.

31. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Компанията във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Компанията да продължи да съществува като действащо предприятие;
- да осигури адекватна рентабилност на собствения капитал.

Компанията наблюдава капитала на базата на съотношението на собствения капитал към получените заеми.

Компанията определя собствения капитал и заемите на основата на балансовата им стойност.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	30.06.2024	31.12.2023
Собствен капитал	1 249 193	1 255 879
Общо привлечен капитал (без безвъзмездни средства и отсрочени данъчни пасиви)	159 119	121 895
Пари и парични еквиваленти	(466 583)	(290 577)
Нетен дълг	(307 464)	(168 682)
Съотношение на собствен капитал към привлечен капитал	8:1	10:1

32. Условни пасиви

Към 30 юни 2024 г. срещу Компанията има предявени съдебни искове на стойност 1 272 хил. лв., представляващи обезщетения за претърпени имуществени вреди, изхода за които не може да се прогнозира.

Към 30 юни 2024 г. са предявени 44 граждански иска срещу НКЖИ за обща сума в размер на 4 739 хил. лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди на пострадалите граждани, в резултат на причинена мощна взривна вълна на 10.12.2016 г. в района на гара Хитрино, обл. Шумен, при преминаване на влакова композиция. Към датата на издаване на настоящия финансов отчет не може да се прогнозира изходът на предявените дела, поради тяхната правна и фактическа сложност. През месец април 2023 г. с решение на Върховния касационен съд, за произшествието на гара Хитрино са признати за виновни двамата машинисти, управлявали влаковата композиция. Заведените граждански дела срещу Компанията, които са спрени ще бъдат възобновени, въз основа на решението на ВАС.

Ръководството на НКЖИ счита, че другите отправени искове по-скоро няма да доведат до разходи за Компанията и изходящи парични потоци при уреждането им.

Във връзка с изпълнение на проекти, финансирани със средства от ЕФСУ и други МФИ за финансиране на железопътни инфраструктурни проекти в програмите на Европейския съюз, по които НКЖИ е бенефициент, са наложени финансови корекции, които са в процес на потвърждаване от съответните органи, и за които са възможни бъдещи парични потоци за вероятното им уреждане.

Не са възникнали условни пасиви за Компанията по отношение на дъщерни, асоциирани и други свързани предприятия.

33. Събития след края на отчетния период

След отчетната дата:

- продължава военния конфликт Русия и Украйна, като някои държави обявиха пакети от санкции срещу Руската федерация. Компанията няма директни експозиции към свързани лица и/или ключови клиенти или доставчици от тези страни. Компанията разглежда тези събития като некоригиращи събития след отчетния период, като не очаква съществени преки ефекти за дейността на Компанията, чийто ефект не може да бъде оценен в момента с достатъчна степен на увереност. Възможни са непреки ефекти – през вериги доставки, цени на суровини и други ресурси, инфлация, трудови ресурси и други, които не бихме могли да оценим на този етап;

- с Решение №Ц-18 от 30.06.2024 г. КЕВР определя цена за първа ценова година от петия регулаторен период за услугата „разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт“, в сила от 01.07.2024 г.

- на основание Заповеди №ПД-166/10.07.2024 г. и №ПД-167/11.07.2024 г. на министъра на транспорта и съобщенията са избрани нови членове на Одитния комитет.

Не са настъпили други събития след края на отчетния период, които да влияят на информацията представена в настоящия финансов отчет за първо шестмесечие на 2024 г. и които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания.

Не са възникнали други коригиращи събития или други значими некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване, които да изискват корекция на представените данни или допълнителни оповестявания.

Заличено съгл. чл.59,ал.3 и 4,аля връзка с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗЛЦ

инж. Мария Иванова
Генерален директор

Лилия Давидова
Главен счетоводител

Заличено съгл. чл.59,ал.3 и 4,аля
връзка с чл.45,ал.1,т.3 от ЗЗЛЦ

Дата на съставяне: 29 юли 2024 г.